

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

DİLDEN GÖNÜLE HAKK SOHBETLERİ

DR. MEHMET GÜLAL

2017 - BURSA

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı / **Dilden Gönüle Hakk Sohbetleri**

Proje Yürütücüsü / Bursa Araştırmaları Merkezi

www.bursaarastirmalarimerkezi.org

Yazar / Dr. Mehmet Gülal

Görsel Tasarım / Yakup ŞAHİNER

ISBN / 978-605-9968-77-5

Basım Yılı ve Yeri / 1. Baskı; Ağustos 2017, Star Matbaacılık / Bursa

BURSA
KÜLTÜR A.Ş.

Yapım / © 2017 Bursa Kültür A.Ş. Bu kitabın tüm yayın hakları Bursa Kültür A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmadan kısmen ya da tamamen yeniden basılamaz.

Dağıtım / Bursa Kültür A.Ş. - Merinos Atatürk Kongre Kültür Merkezi B Kapısı
Osmangazi-Bursa/Türkiye

Tel: + 90 224 253 26 46 **Faks:** + 90 224 253 14 85

info@bursakultur.com / www.bursakultur.com

TEŞEKKÜR

Rahmetli hocamız Mehmet Ali Deniz Efendimizin, düşünce ve fikirlerini içeren, sohbetleri ile ilgili, bir kitap hazırlanması hususunda bizi teşvik eden Sn Faik Deniz Hoca Efendimize, vakfımızın müdürü Sn Feramus Hoca'ya ve çalışmalarımızda devamlı yanımızda olan, Sn Ahmet Cangül kardeşimize şükranlarımı ve saygılarımı sunarım.

Mehmet Gülal

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	9
MÜRŞİT VE VELİ	12
NASİP OLDU ELHAMDÜLİLLAH.....	15
BİZİM İŞİMİZ, ZİKİR, ZİKİR, ZİKİR	19
BİZİM EN BÜYÜK PROBLEMİMİZ ZİKİRSİZLİK!	22
H U	24
ALLAH AŞKI HER ŞEYDEN ÜSTÜNDÜR.....	26
HEPSİNİ GÜL OLARAK GÖR	29
CENAB-I HAKK'IN EN SEVDİĞİ ŞEY TEVHİDDİR.	31
BİZİM İÇİN HALK YOK, HEP HAKK VAR	36
BİZİM BİR DAVAMIZ VAR. HAKK'I BULMAK, O'NUN YOLUNDA DERT EHLİ OLMAK.	40
HER DİKEN'İN ALTINDA BİR GÜL OLDUĞUNU UNUTMA! ...	43
AMELİ VE AHLAKI, ALLAH'IN RESULÜNÜN TARİF ETTİĞİ İMAN ESASLARINA UYAN KİŞİYE MÜMİN DENİR.	45
SEN SEN DEĞİLSİN, SENDE İŞİNİ İŞLEYEN VAR DİYORUM AMA HALA SEN, BENİM, BEN DİYORSUN!	49
ALLAH ALLAH ALLAH DİYE DİYE GÖNÜLLER TEMİZLENİR ...	52
BEN ÖLDÜKTEN SONRA NE YAZARSANIZ YAZIN!	57
GÖKTEN BİR TOPLU İĞNE DÜŞSE, ALLAH'ın (CC) TECELLİ ETTİĞİ BİR ŞEYİN ÜZERİNE DÜŞER.	60

TEHECCÜD NAMAZINI GÖZ YAŞI İLE SÜSLERSEN NE GÜZEL OLUR.....	62
BÖYLE BİR ARKADAŞIN VAR MI?	65
HOCA ÇİFT KANATLI.....	68
ESMA İLE MÜSEMMÂ ARASINDA BİR UYUM SAĞLAYAMAZSAN, ALLAH DEYİŞİN BOŞA GİDER.	70
KUR'AN I KERİMİN İKİ KABUĞU ARASINDA NE VARSA, HEPSİ ALLAH (cc) İSMİNDE GİZLİDİR	74
CELALİMİZİ CEMALİMİZDE ERİTİP YOK EDELİM	76
RAHMETLİ ALİ DAYI'DA SÖYLESE OLMAZ	80
NAMAZ	82
GÖNÜL NAZARGAH-I İLAHİDİR	83
HABİRE ŞİKÂYET EDİYORSUNUZ! ŞÜKRÜMÜZ YOK, ŞİKÂYETİMİZ ÇOK!	86
SADAKA HUKUKU ORTADAN KALDIRMAZ.....	88
LOKMANIN HELALİ HEM HAKK'A HEM DE HALKA İTAAT ETTİRİR	90
İMTİHAN.....	92
EL KARDA GÖNÜL YAR'DA	95
MÜ'MİNİN NAMAZININ GÜZELLİĞİ, TAKVASINDAN BELLİ OLUR.....	96
ZOR BE, ZOR BE	98
RAHMETLİ HOCAM MUHİDDİN-İ İBN-ÜL ARABİNİN VARİSİYDİ.....	101
BAKMASINI BİL!	103

HOCAM FEYZ NE DEMEKTİR?	106
ARZIN MERKEZİNDE BİR ODA!	107
ADAMIN NAMAZINDAN SANA NE? ONDA TECELLİ EDEN HAKK'I ÖĞRENEMEDİN Mİ?.....	110
BU ÇALIŞMALAR BURASI İÇİN YETMİYOR	112
KİMDİR EN SEVDİĞİMİZ?	114
BUNA ŞÜKÜR ELHAMDÜLİLLAH.....	120
İYİLİĞİN AZI ÇOĞU OLMAZ	122
İNSANI İNSAN YAPAN GÜZEL AHLAKTIR	125
GÜNEŞ GİBİ SAHAVETLİ OL, O KİMSEDEN NİMETİNİ ESİRGEMEZ	128
SEVGİLİ PEYGAMBER EFENDİMİZİN (SAV) KIYAFETİNE BÜRÜNÜRSEN SADECE ARABİSTAN DA GEÇER, GÜZEL AHLAKINA BÜRÜNÜRSEN, DÜNYANIN HER YANINDA GEÇER	130
HOCAMIZIN RÜYALAR ÂLEMİNDEN ÖRNEKLER.....	132
BU YOLUN YOLCUSU KİMSEDEN BİR ŞEY İSTEMEZ	135
İLİM AMELDEN ÖNCE GELİR	137
ÖNCE OKUL SONRA, CAMİ YAPTIRALIM. OKULDAN CAMİYE GİDİLİRSE ÇOK GÜZEL OLUR	140
TENEZZÜL ET, TENEZZÜL ET, NE KADAR ÇOK TENEZZÜL EDERSEN O KADAR İYİ	142
İLHAHİ VE ŞİİRLERDEN ÖRNEKLER	145
ALLAH'IN BÜTÜN SIRLARI İNSANDADIR.....	151
MEHMET ALİ DENİZ HOCA EFENDİNİN BİYOGRAFİSİ.....	153

ÖNSÖZ

Yazmak! Okumadan yazılmaz!

Rabbime sonsuz hamd-u senalar olsun ki O`nu okudum, O`nu dinledim, O`nu kendime rehber edindim, mürşit edindim. Ve şimdi de rahmetli hocam Mehmet Ali Deniz Efendimin sohbetlerini, Rabbimin lütfu keremiyle yazmaya başlıyorum.

İki cihan serveri sevgili Peygamber Efendimiz (s.a.v.) buyurdu ki;

“Âlimler peygamberlerin vârisleridirler” (Buhari, Hanbeli, Ebu Davut- İbni mace)

Sevgili Peygamber Efendimizin beşeriyet âleminden bekâ âlemine göçmesiyle nübüvvet nûru görevini Allah-u Teala'nın veli kullarının vasıtasıyla yürütmüştür.

Allah-u Teala veli kullarının (evliyalarının) nefislerini dünyanın meşgalesinden (masivadan), şeytanın musallatından kurtararak onları Allah yolunda aşık-ı sadık ve hizmetçi yapmıştır.

Allah-u Teala veli kullarını peygamberin ahlakıyla donatmış, kerameti onlara has kılmış ve onları marifet deryasına daldırmıştır.

Allah dostlarının (velilerin) yaşadığı hayatın adı tasavvuftur. Veli tasavvufu bütün erdemleri ile yaşayan kişidir.

Hicri üçüncü asırda altın çağını yaşayan tasavvuf, dördüncü hicri asırda Türkler arasında yayılmaya başlamıştır. Medrese eğitiminden sonra tasavvufa yönelen Türk sufiler sevecen, hoşgörülü, yaratılanı yaratandan dolayı seven bir anlayışla insanlara yaklaştıkları için çok başarılı olmuşlardır.

Mehmet Ali Deniz Hocamız da Şumlu Nuvab Medresesi'ni bitirdikten sonra tasavvufa yöneldiği için tevhid ve marifet ilminde çok başarılı ve etkileyici olmuştur.

Birçok öğrenci yetiştirip de hiçbir eseri kaleme almayan bir müşid-i kâmile sormuşlar;

-Efendim niçin Allah'a giden yolları ve alimlerin ilimlerini anlatan bir kitap yazmadınız?

Şöyle cevap vermiş;

- Benim kitaplarım öğrencilerimdir.

Bir sohbetle muhterem hocama sormuştum

-Hocam bu yolun sonu nedir?

-Mehmet Bey bu yolun sonu, insan olmaktır, buyurmuştur.

Kâmil bir insan olmanın ilmini, aşkını, yaşamını rahmetli hocamın öğrencilerinin dilinden bu kitaba aktarmaya çalışacağız.

Büyük bir veli olan Şeyh Şazel Hazretleri (1196 – 1256) buyurmuşlar ki;

“Allah'ın veli kulları gelinler gibidirler. Gelinleri, suçlular günahkârlar görüp bilemezler” Görüp, bilip, tanıyıp her dem onlarla olanlara ne büyük bahtiyarlık.

Ey Allah'ım sen her türlü kemal sıfatların sahibisin, her türlü noksan ve kusurdan münezzehsin ve mütealsin, kullarını affedici, ayıplarını örtücü ve lütfedicisin.

Olası eksik, noksan ve hatalarımızı affeyle. Bu çalışmalarımızdan razı ol. Bizi ve bize yardım edenleri, kitabımızı okuyup, okutanları, dua edenleri Cennet bahçelerinde sevgili Habibi Edibine yoldaş eyle. Amin.

MÜRŞİT VE VELİ

Rahmetli Mehmet Ali Deniz Hocamız büyük bir veli ve mürşidi kâmil idi.

Her veli bir mürşit değildir ama her mürşit aynı zamanda velidir

Veli Esmay-ı Hüsna'dandır... Allah-u Teâlâ'nın 99 isminden birisidir.

Veli mümin kullarına yardım eden, onların her zaman işlerini gören onların yakını ve dostu manasına gelen Allah'ın isimlerinden birisidir.

Velilik makamı düzenli, devamlı, kararlı ve ihlaslı bir şekilde ibadet ve kulluk eden başta peygamberler olmak üzere takva sahibi bütün salih müminlere mahsus bir özelliktir (İslam Ansiklopedisi, 39. cilt, sayfa 25).

Peygamberler Hakk'ın çok özel kulları ve evliyasıdır. Peygamberlerin varisleri olan evliyalar da Allah'ın has kulları ve dostlarıdır.

Veli, kendisiyle karşılaştığında Allah'ı hatırlatan; zorluklara, musibetlere katlanan; az yiyeceklerle yetinen, dünya ziynetine aldanmayan, Hakk'ın yarattığı varlıklar üzerinde tefekküre dalıp ibret alan, Allah aşkı ile bağlanan, ibadetlerini eksiksiz yapan, hakkını gözetken, Allah'a yakınlığı sayesinde dağları delen, denizleri yaran, yağmuru yağdıran, ihlaslı, faziletli, adaletli yüzü mütebessim kimselerdir.

Veliler nebilerin varisleridirler. Nebiler hem Cebrail aracılığıyla hem de vahiy yoluyla Allah'tan emir alırlar. Veliler ancak ilham yoluyla yollarını aydınlatırlar. Nebiler ismet sahibidir, günah işlemezler; velileri ise Allah-u Teâlâ günahlardan korur.

Peygamberlere mucize verilmişken velilere keramet verilmiştir, ancak veliler keramet peşinde değildirler. Veliler istikamet peşindedirler (Takva üstünlüğü).

Allah-u Teâlâ velilerden istikamet beklerken, nefisleri keramet peşindedir.

Allah-u Teâlâ veli kullarının duasını geri çevirmez.

Mürşit irşad makamdaki velidir. Öğrencilerine doğru yolu gösteren, onları irşad eden kimsedir. Tasavvuf ehline göre mürşid (şeyh) bir tarikata intisap ederek seyr-i sülukunu tamamlayan şariat, tarikat ve hakikat ilimlerinde yüksek derecelere ulaşan kişidir. Bu nedenle tasavvufta mürşidlik makamı yolun en yüce makamıdır.

Mürşidin vazifesi Allah-u Teâlâ'yı anlatmak, tanıtmak, sevdirmek, Allah'a ulaşma yolunda nefislerdeki engelleri ortadan kaldırmaktır.

Mürşid kendisine öğrenci olan bir müridi tıpkı anne ve babanın çocuklarını, bir öğretmenin öğrencisini, bir ustanın çırağını yetiştirmesi gibi yetiştirir.

Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretleri, kâmil bir şeyhin söze ihtiyaç duymaksızın müridinin batınına tasarruf ettiğini

belirtir. Şeyhin müridini olgunlaştırmak için ona nazar etmesine teveccüh denir.

NASİP OLDU ELHAMDÜLİLLAH...

Hazreti Mevlana'nın bir sözü var "Aramakla bulunmaz ama bulanlar arayanlardır."

Zahiren karşıydık, ama bâtinen meğer O`nu arıyormuşuz, bulunca mutluluğa erdik mutmain olduk.

Sene 1990 Hoca Tabip Camii'nde öğlen namazından çıktım. Kendi kendime bu sene hacca gitmeliyim diye söyleniyordum. Rabbim nasip etti o sene hacca gittik. 8 kişilik bir arkadaş gurubumuz vardı. Gurupta iki tane çok sevdiğim hafızlarımız İbrahim Gürkan Hoca ve Osman Kaya Hoca da bulunuyordu. Hepimiz bekardık. Grubun sekreteri Terzi Mustafa idi. Her akşam sohbet vardı. Yine bir akşam çok güzel sohbet oluyordu. İbrahim Gürkan Abi bir ara sohbet arasında bana,

-Doktor iyisin, güzelsin ama bir mürşid-i kâmil olmadan olmaz!

Mürşidi kâmil sözünü ilk defa duyuyordum.

--Abi mürşid-i kâmil kim?

--Şeyh, bizim şeyhimiz var.

Çok şaşırdım ve şöyle cevap verdim;

--İbrahim Abi bana şeyh meyh gerekmez. Benim halim bana yeter.

Biraz da kızmıştım. Sohbetten ayrılıp yatmaya gittim. O zaman yer yatağında yatılıyordu. Uzanınca sanki elektrik çarpmış gibi oldu, kalkıp oturdum. Sohbet de ki arkadaşları seyrettim. Sohbet bitince hepimiz yattık.

Bir rüya gördüm.

Gürül gürül kurnası akan güzel bir çeşme var. Soyundum abdest aldım, abdest bitti kurulanıyorum. Çeşmenin tam arkasında üç tane cami var. Her caminin önünde de bir görevli var. Her birisi beni kendi camilerine davet ediyorlar.

En baştaki kişi davet ediyor, ama camisi karanlık içerde kimse yok. İkinci kişi davet ediyor ama onun camisi de karanlık, kimse yok. Üçüncü kişi “bizim mescide” gel diyor... Baktım küçük bir cami ama içi tamamen dolu ve nur gibi bir ışık da caminin içinden dışarıyı aydınlatıyor.

Üçüncü kişinin çağırdığı camiye gitmeye karar verdim. Camiye girdim ki caminin içi her tarafı bütün boşluk bir kişinin başı ile dolu ve bana tebessüm ediyor. Mihrapta ise beyazlar giyinmiş sarıklı, sakallı, nur yüzlü birisi var. Gittim onun önüne oturdum, ellerinden öptüm; bana dua etti ve sırtımı sıvazladı. Sırtımı sıvazlaması ile birlikte bir füze gibi yerimden fırladım. Gökyüzüne doğru yükseldim ve uyandım.

Hayırdır inşallah dedim ve İbrahim abinin bir “mürşit” gerek sözü ile irtibatlı olduğunu düşünmeye başladım. Eğer öyleyse, bir şeyh gerekliyse ben nasıl yapacaktım? İki ay nasıl olacak düşüncesiyle geçti. En sonunda dayanamadım İbrahim Abi’yi aradım.

--İbrahim abi beni bir ziyaret etsen çok iyi olacak, dedim ve rüyayı anlattım, hemen geldi bir daha anlattırdı.

--Abi hocanız kimse lütfen beni götürür müsün? dedim.

--Ben izin alayım birlikte gideriz, dedi.

İbrahim abi ertesi gün telefon etti, abdest al hazırlan, geliyorum hocam bizi bekliyor, dedi.

Birlikte rahmetli hocamızın Kız Lisesi'nin arka sokağındaki evine gittik.

Bizi güler yüzle karşılayan kişi, hoş geldiniz dedi ve bize oturmamız için yer gösterdi. Kendisi de tam karşıma oturdu. O zaman baktım ki rüyamda gittiğim caminin içini dolduran baş, bizi karşılayan kişinin başıydı.

İbrahim Ağabey bizi tanıştırdı. Kalktım Mehmet Ali Deniz Bey'in ellerinden öptüm. Gördüğüm rüyayı sordu, anlattım. Hayırlı olsun dedi ve bize zikir verdi. Zikirden sonra kısa sohbeti şöyle idi.

“Mehmet Bey oğlum, biz kimsenin namazına karışmayız. Şeriatı yaşamadan bu yollarda yol alınmaz. Bizimle arkadaş olmak istiyorsan üç ana şartımız var;

1 - Abdestsiz yere basmayacaksın, abdestsiz gezmeyeceksin.

2 - Şeriatın hükümleri neyse onları sen bilirsin, eksiksiz yerine getireceksin.

3- Verdiğimiz zikirle meşgul olacaksın. Hiç bir zaman haset etmeyeceksin. Zikrimizi, töremizi, edebimizi ve sohbetimizi öğrenmek için Hafız seni İsmail Beker`in grubuna götürsün. Hayırlı olsun inşallah.

Hak dostları buyurmuşlardır ki; “Sadece susayan suyu aramaz. Bazen suda susayanı arar.”

BİZİM İŞİMİZ, ZİKİR, ZİKİR, ZİKİR

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Bir yol göstericiye, bir hocaya, bir mürşide teslim olup intisap etmişsen, şimdi önce temizlenmen gerek... Neyi temizleyeceksin? Gönlünü temizleyeceksin; senelerdir dilinden, gözünden, kulağından cümle azalarından işlediğin günahlar gönlünü pislikle doldurmuş, gönül kararmış, onu temizleyip cilalamak lazım. Bu da ancak **zikrullah** ile olur. Severek, inanarak, aşk ile Allah, Allah, Allah diyeceksin. Allah'ı seviyorum dersin. Allah'ı sevmek Allah'ın emirlerini yapmakla belli olur. Namaz yok, oruç yok, zekat yok! Ama ben Allah'ı severim dersin. Böyle sevgi olur mu?

30-40 yıl gönül kirlenmiş, pislikle dolmuş; şimdi Allah-u Teâlâ'yı zikrederek gönlünü temizle! Sevgiyle, aşkla zikredersen, göz, kulak, dil, el, ayak kapılarını bir müddet kapatırsan, gönül çabuk temizlenir. Gönül temizlemenin zikrullahtan başka bir ilacı da yok.

Ne diyor **Niyazi Mısri Hazretleri**?

“Sür çıkar gayriyi, ta tecelli ede Hakk

Padişah konmaz saraya hane mamur olmadan”

Zikir kavramı Kur'an'da 268 defa tekrar edilmiş, 47 ayet-i kerimede de Allah'ı zikretmekten bahsedilmiştir. Bu nedenle müminin Allah'ı zikretmesi farz bir ibadettir ve ibadetlerin en başında gelir.

Zikrederek gönlünü temizledin mi artık zikir dilden gönle, rûha intikal eder. Gece gündüz durmadan Allah dersin.

Ra'd suresi 28'de, ***“e lâ bi zikrillâhi tatmainnul kulûb”*** (uyanık ol, gönülleri mütmain eden ancak zikrullahtır) buyuruluyor. Ancak Allah'ı zikretmek seni huzura kavuşturur. Dört darbe üzere zikrini ruha vermişsen, uyusan da zikrin devam eder. Allah demenin yasak olduğu mekânlarda yasak senden kalker.

Rûhun zikretmediği hiçbir yer-mekan yok. Ve neticede ölüm vaki olduğunda son nefeste rûh Allah diyerek cesetten ayrılır.

Allah-u Teâlâ buyuruyor ki;

“Ve nefahu fihî min rûhi” (Ben sana kendi ruhumdan üfledim.)

Bize düşen zikrimizi ruha verebilmektir. Bu nedenle insan en değerli varlıktır. İnsan öyle bir varlıktır ki ne dünyada, ne ahirette ondan üstün varlık yok.

Bir hadis-i kutsi de “Ben insanın hamurunu yedi kudretimle 40 yıl yoğurdum.” buyurulmaktadır. Âlemlere Allah'ı insan tanıtacak, tevhid bayrağını insan dalgalandıracaktır.

Allah-u Zülcelal, insan için yarattığıma değdi buyurur. tevhid ve zikir ehli insan Allah'ın ahlakıyla ahlaklanır. Bu nedenle meleklerden üstündür. İnsanı iyi tanımak ve insanca yaşamak lazım...

Hamdi Baba, hayvan gibi yaşarsanız hayvan gibi ölürsünüz buyurmuştur. Hamdi Baba hayvani sıfatları şöyle sayardı;

1.Haset 2. Cimrilik (Hasislik) 3. Yalan 4. Kibir

Kendimizi hep gül görürüz de etrafımızdakileri hep diken görürüz. Diken olmaktan yakayı kurtarıp gül olmaya bakalım. Ne güzel söylemişler;

*Hey birader bi fikirsin sen heman
Artığındır kemiğinle et ve kan
Gül olursa fikrin oldun gülistan
Har olursan var bir hetap oda yan
(Bu sohbet umre de yapılmıştır.)*

BİZİM EN BÜYÜK PROBLEMİMİZ ZİKİRSİZLİK!

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Tevhid zevkini almak, yaşamak için, imanımızı kuvvetlendirmek için bizim tek çaremiz zikrullahtır.

Ne kadar çok zikredersen, bu dünyada da öbür dünyada da işlerin o kadar rahat gider.

Zikir meclislerinde çokça okuduğumuz Al'i İmran 191'de buyruluyor ki;

“Onlar ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler. Ve şöyle derler.. Rabbimiz sen bunları boşuna yaratmadın seni tesbih ederiz bizi cehennem azabından koru...”

Demek ki insanlar her hallerinde, (zaten insan üç halde bulunur; ayakta, oturur veya yatar) Hakk'ı zikrederek zikir ehli olmak için gece gündüz gayret gösterirler.

Cafer-i Sadık Hazretleri, çağdaşı Cüneyd-i Bağdadi'ye soruyor;

-Ya Cüneyd o hangi ibadettir ki, diğer ibadetlerden 70 defa daha faziletlidir?

-Ya Cafer diğer ibadetlerinden 70 defa faziletli olan ibadet hafi zikirdir.

-Ya Cüneyd bunun hikmeti nedir?

-Bizim her amelimizi melekler yazar. Ancak hafi (gizli) zikri bilip yazamazlar. Bunu ancak Allah-u Zûl Celal bilir.

Evet, ruhumuzun gıdası zikrullahtır. Zikrin arkasından tefekkür gelir, tefekkürün arkasından da sükûn gelir.

Dağların tepesinden doğan ırmak bir sağa bir sola gider; başını, gözünü yaralar, düşer, kalkar ama denize vardı mı artık sükûna erer.

Onu denizden ayıramazsın. Hakk yolcusu da zikrede zikrede Hakk da fani oldu mu, mutmain olur, sükûna varır. Sükut eder ancak gerekli olduğu zaman faydalı olmak için, emri bil maruf yapmak için konuşur, sohbet eder.

Bizim en büyük derdimiz benim görüşüme göre zikirsizliktir. Ekmek, su gibi en zaruri ihtiyacımız zikir olduğu halde gevşek davranıyoruz. Her nefesi bir fırsat bir ganimet bilmedin mi, işte kaçırdın. Halbuki karşılığı var kardeşim. Sana ebedi saadeti kazandıracak ameli kaçırdın. Sen ot değilsin, bir daha bitmeyeceksin. Buradan ne kazandıysan onu götüreceksin. Ben benim götürdüğümü bulacağım, sen kendi götürdüğünü bulacaksın.

HU

*Söylerim aşkıyla Hu
Her daim bildiğim bu
Zikrin ile daim Hu
La ilahe illa Hu*

*Benim tek ümidim bu
Dostum ile daim Hu
Olsun ahiz sözüm bu
La ilahe illa Hu
Mehmet Gülal*

*Nerede tevhid çekilir
Melekler saf saf gelir
Hepsi tekbir getirir
Allah Allah dedikçe
Muallim Naci*

İnsanoğlu bir günde ortalama 24 bin nefes alır-verir. Sayılı nefesler gittikçe azalıyor. Bir gün gelince dur tamam diyecekler... O zaman! Eyvah mı diyeceksin? Çok şükür ya Hakk mı diyeceksin?

Bir kasabada Yuh Baba diye bir meczub varmış. Giden cenazelerin ardından yuh olsun, yuh olsun dermiş... Bir gün Yuh Baba rahmetli olmuş, cenaze giderken cemaatten birisi, içinden; “herkese yuh olsun dedin, şimdi sıra sana geldi” diye düşününce, Yuh Baba tabutundan başını kaldırarak;

-Ben de onlar gibi gidiyorsam, bana da yuh olsun, demiş!

Saat kaç oldu, elhamdülillah bu akşam da sohbeti tamamladık. Rahmetli Mehmet Akif ne güzel söylemiş;

*Halik`ın namütenahi adı var en başı Hakk
Ne büyük şey kul için Hakkı tutup kaldırmak
Hani eshab-ı kiram ayrılalım derlerken
Mutlaka sure-i velasr okunurmuş bu neden
Çünkü meknun o büyük surede esrar-ı felah
Sonra Hak, sonra sebat işte kuzum insanlık
Dördü birleşti mi yoktur sana hüsrân artık*

ALLAH AŞKI HER ŞEYDEN ÜSTÜNDÜR

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Allah aşkı, maşuktan gelir gönle düşer...

Sana da bana da düşer. Allah Muhammed aşkı güneş ışığı gibi bütün gönüllere yayılır. Ama gönle düşen bu aşkı herkes kabul etmez. Niye kabul etmez? Lokmasının icabı, aldığı terbiye gereği aşık olamaz.

Aşk ateşi bir gönle yerleşti mi ona “aşık” deriz. O devamlı maşukunu arar. Hakikat-ı Muhammediyeden gelen aşk seni öyle yerlere götürür, öyle makamlara ulaştırır ki Hakk-ı bulup Hakk dostu olursun!

Bu dünyaya gelişten maksat aslımızı aramak, aslımız olan Hakk'ı bulmaktır. Ama şeytan sana engeldir, seni yanıltır. Gözün görmez olur. ***Kimin bu dünyada gözü ama ise o öbür dünyada da ama olur.*** Ama sen kâmiller grubuna girersen, olgunlaşırsan şeytan sana dokunamaz. Olgunlaşmış meyve gibi toprağa eğilir, toprağa düşer, toprak gibi olursun. Toprak ezilir, çizilir, yaralanır da gene Allah'ın halifesi olan insana hizmet eder.

Allah aşkının, Hakk sevgisinin sonu yoktur, giderek artar. Hakk aşığı dünya ve ahiret sevdasını gönlüne sokmaz. Aşık Allah'tan gayrı her şeyden (nefsinden, eşyadan) soğumuş, sadece Rabbine ısınmıştır. Bu sıcaklığın, bu yakınlığın artması için gece gündüz gayret gösterir.

Hakk sevdalısı O`nsuz bir anının geçmesini istemez, ibadet ve taatden biran geri kalması aşıkları çok üzer.

Kul Allah-u Teâlâ'yı sevdi mi Allah (c.c) ona dost olur. Onun gören gözü, işiten kulağı, işleyen eli ayağı olur.

Allah aşkına düşen tevhidi yaşar. Kendine, nefesine, eşyaya bir varlık vermez. Melâmet neşesi içindedir. Melameti yaşayana Melami denir. O nereye baksa, nereye dönse Hakikat-i Muhammedi'ye nurunu görür. Hiç kimsede eksik noksan görmez. Eksikliği, noksanlığı kendinde bilir.

Hamdi Baba;

“Şu melamet gömleğini bir giyebilseniz” demiştir. Yani nefsinizi bir ayaklar altına alabilseniz demiştir.

Hamdi Baba 4 tane kötü huy sayar, bunlara hayvani sıfatları der. Bunlar;

1.Haset 2.Cimrilik 3. Kibir, Gurur 4. Yalan

Eğer bunlar bu âlemde sende varsa ortadan kaldıramıyorsan bu âlemde de hayvansın öbür âlemde de hayvansın!

Melamet gömleğini giydin mi, giyebildin mi bu sıfatlardan kurtuldun demektir. Bu sıfatlardan birisi olsa her şeyi kaybedersin.

Kâmil bir insan dedin mi Elif gibi dosdoğru olacaksın!

Melâmet Allah u Teâlâ'nın sevdiği bir durumdur. Bir numaralı Melami ise sevgili Peygamber Efendimiz

(s.a.v)`dir. Melâmi ibadet ve taatıyla olduğu gibi güzel ahlakıyla da pırıl pırıl parlayan kişidir.

Peygamber Efendimize sormuşlar;

-Ya Resulallah bizim Hakk katında kıymetimiz nasıldır?

Buyurdular ki;

-Halk içinde kıymetiniz, değeriniz neyse, Hakk katında da değeriniz öyledir.

HEPSİNİ GÜL OLARAK GÖR

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Hocamız genellikle ikindi namazını Ulucami'de kılar, namazdan sonra sohbet etmek için Kapalıçarşı'da ki arkadaşlardan birisinin dükkanına giderdi. Genellikle rahmetli Kuyumcu Zeki abinin ve Çorapçı İsmail abinin dükkanına giderdi.

Benim de o saatlerde muayenehanemde işim biter, bütün gün beklediğim sohbele katılmak için Kapalıçarşı'nın yolunu tutardım. Hocam daha çok çorapçının dükkanında bulunurdu. Abdal Fırınından sıcak simitler gelir, çayla yenilir, sohbet edilirdi.

Bir gün ikindiden sonra gittim. Dükkan dolu, hocamın mübarek yüzü gülüyor. Edeple ellerinden öptüm ve gösterilen yere oturdum.

Rahmetli hocam bana doğru dönerek şöyle söyledi!

-Mehmet Bey oğlum, (dükkândaki oturanları göstererek) bunları görüyor musun? Bunlar gül be oğlum, bunları hep gül olarak gör! Diken arıyorsan kendine bak, aradıklarını kendinde bulabilirsin!

Hocam tasavvufun esası olan sevgiyi, hoşgörüyü, yaratandan dolayı yaratılanı sevmemi söylüyordu.

Bana çok güzel bir nasihat ve çok değerli bir ikazı vardı. Hiç gücenmek aklımdan geçmedi. Hocam beni sevmese bunları

söylemezdi. Beni eğitmek, beni güzelleştirmek, sohbetine layık bir müridi haline getirmek istiyordu. Ne demişler, “Kasap sevdiği postu yerden yere vurur.” Şükürler olsun, bu sözler yolumu aydınlattı. Hala bu kelâm-ı kibar olan bu sözlerin tefekkürü ile meşgulüm elhamdülillah...

Rahmetli hocamızı o gün Kapalıçarşı'da bulamazsam evine giderdim, kapıyı tıkladırdım. O mübarek kapı devamlı açılırdı. Bu olaydan sonra bir gittiğimde İsmail Hakkı Bursevi Hazretlerinin bir şiirini verdi, oku bakalım Mehmet Bey dedi, şiirin son bölümünde şöyle yazıyordu;

Kande baksam gözüme sûret-i Rahman gözüdür.

Aşıkım, aşık olan canlara canan gözüdür.

Rahmetli hocam çorapçı dükkanında ki dersini bu şiirle tamamlamıştı. tevhid ehli sevecen olur, seven aşık olur, aşık olan her zerrede mâşuku müşahede eder.

CENAB-I HAKK' IN EN SEVDİĞİ ŞEY TEVHİDDİR.

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Tevhidin zahiri manası **“La mâbude illallah”** der.

Allah'tan başka mabud yoktur manasındadır. İnsanı şirke düşmekten kurtarır.

Tevhid'in hakiki manası ise **“La mevcûde illallah tır.”** Hakiki tevhiddir.

Biz tevhidi tarif ederken **“Cümle alemleri bir bilip, kalben zevk etmek”** diyoruz.

“Ve Kan Allahu bi-küllü şey'in muhita” (Nisa-126) ayeti kerimesine göre **“Allah her şeyi yani bütün varlıkları hem ilmiyle hem de vücudu ile kuşatmıştır. Mutlak vücut birdir, sonsuzdur ve O'nun haricinde herhangi bir müstakil varlık yoktur”**.

Sevgili Peygamber Efendimiz (s.a.v) ashâbı ile sohbet ederken, **“Allah (c.c.) ezeli ve ebedi olarak vardır. Ve O'ndan başka hiçbir şey yoktur, buyurarak Nur suresinin 35 ayetini, “Allâhu nûrus semâvâti vel ard” okudu. İşte tevhidin esası hakikati budur. Allah var gayrısı yok, mutlaka vücut sahibi odur.**

Bu tevhid anlayışı ilmen öğrenildikten sonra zevken yaşanmalıdır. İmanın ilim olarak öğrenilip yaşanması başka, kalben zevk olarak yaşanması bir başkadır. Çünkü imanın

esası kelime-i tevhidi kalben zevk etmektir. Bu zevkte vücut birdir. O da Hakk'ın vücududur. (Füsusul Hikem)

Bu tevhid anlayışını Muhyiddin-i Arabi "Vahdet-i vücud" nazariyesi olarak ortaya koymuştur. Muhyiddin-i Arabi hicri 627 yılında Şam'da bulunduğu sırada sevgili peygamber efendimizi rüyasında görmüş, Peygamber Efendimiz elindeki kitabı göstererek bu Füsusul Hikem kitabıdır, bunu al ve halkın faydalanması için muhteviyatını açıkla buyurmuştur.

Muhiddin Arabi Hazretleri, Peygamber Efendimizden sav aldığı Füsusul Hikem kitabını aynen tercüme etmiştir. Daha sonra 50'ye yakın Füsusul Hikem şerhleri yazılmıştır. Bunların içinde en önemlisi Sadreddin Konevi Hazretlerinin şerhidir, Koneviye göre;

-Zat-ı mutlakın, zuhur âlemine çıkması ile eşya ve kainat ortaya çıkmıştır. Yani zatı mutlak kendisini eşya ve kâinat suretinde açığa vurmuştur. Zahir batın, evvel ahir hep odur. Ondan başka varlık yoktur. Eşya ve kâinat Allah'ın zahiri, Allah eşya ve kâinatın batınıdır. Yaratan yaratılan halik mahluk hep O'dur. O'nun dışında hiç bir varlık tasavvur edilemez. Çünkü vücut birdir.

Mutlak varlık O'dur. O'nun dışında hiç bir varlık ve şart olmaksızın Hakk'ın mutlaklığı hiç bir isimle isimlendirilemez. Hiçbir vasıf ve resimle nitelendirilemez. Her nerede bir varlık varsa Hakk'ın ilmi de onunla beraberdir. Tecellileri tektir. Tekrar edilmez ve sonsuzdur.

Tevhid ilmi yakınlığa vesile olur. Hakk' ı bilen, bilinenle her an beraber olursa yakınlık hasıl olur.

“O her gün bir şendedir.” Zuhuru ve halleri itibarıyla böyledir. Zatı ve bâtinılığı itibarı ile asla bir değişme ve başkalaşma söz konusu değildir.

Mutlak varlık Hakk'ındır. Görülen, şekillendirilen hissedilen bütün varlıklar ise mukayyet (mümkün) varlıklardır.

Hakkın hakikatini kühü ile yine ancak Hakk bilir.

Sıfatlar ve isimler Hakk'a nispet edilemez ancak tecellileri ile mümkündür. Sıfatın olduğu yerde isim ve zat mevcuttur.

Şehadet âleminde zahir olan bütün suretler, Hakk'ın vücudundaki ilmi suretlerin (A'yanı Sâbite) bir gölgesidir. Ayanı sabitedeki bu ilmi suretler varlık kokusu almamışlardır.

Şehadet âleminde ki varlıklar mademki Hakk'ın vücudundaki ilmi suretlerdir (A'yanı Sabite) öyleyse Hakk ile aralarında bir “ayniyet” vardır. Aynı zamanda, bu suretlerin şekilleri ve halleri itibarıyla Hakk ile aralarında bir gayriyet söz konusudur.

Buna çekirdek ve ağaç ilişkisi misal olarak gösterilebilir. Bu örnek vahdetten kesrete doğru zuhura en güzel misalidir.

Çekirdeğin kendi içinde gövde, dallar, yaprakları, çiçekleri ve meyveleri gibi bir güce hüviyete sahiptir.

Bütün ağaçlar, yapraklar, dallar, çiçekleri ve meyveleri çekirdekten meydana geldiği için, bir olan çekirdek de bir çok olan dallar, yapraklar vesaire arasında ayniyet vardır. Yani ağacın çekirdek hali göz önüne alınırsa, çekirdek ağacın aynısıdır diyebiliriz.

Fakat ağacın dalları, çiçekleri ve meyveleri çekirdek ile kıyaslanırsa çekirdekle aynı değildir. Yani aralarında “gayriyet” ilişkisi vardır.

Çekirdek ahadiyet, vahidiyet mertebesini; ağaç ve dalları şahadet, zühur ve kesret mertebesini; ağacın meyveleri ise isim ve sıfatlarının tecellisini ifade etmektedir.

Muhiddin-i Arabi Hazretleri'nin ortaya koyduğu tevhid anlayışına “Vahdet-i Vücut” nazariyesi denilmiştir.

Rahmetli hocamız Mehmet Ali Deniz Efendimiz de bu görüşü benimsemişlerdir. Hemen hemen her sohbetinde tevhid zevkini anlatmıştır. Buyurmuşlardır ki ;

“18 bin alemleri ‘Kün’ emri ile yaratan Allah-u Teâlâ, yarattığı insanoğlu ile ilişkisini kesmemiştir. Her şey Yüce Yaratıcı’nın varlığı ile vardır ve her zerrede tecelli eden O’dur.”

Derviş adayı aşk ile yola çıkacak. Derviş kişi Hakk libasını aşk ile giyendir. Böylece Rabbini tanımaya çalışacak. İnsanoğlu bu aleme Rabbini tanımaya geldi. Halk Hakk’ı göremez, Hakk’ı ancak Hakk görür. Senin Hakk olup körlükten kurtulman lazım.

Cenabı Hakk'ın en çok sevdiği tevdit ilmidir. Hakk’dan başka bu alemde fail yok. tevhid yolunda ilk ders **“La faile illallahdır”**. Derviş efalini Hakk’a veren kişidir. Allah-u Zülcelal her zerrede efali, sıfatı, esması ve zatı ile tecelli etmiştir. Fail ve görülen O’dur. Kahvede oturan insanları halk olarak görürsen şirk-i hafiye düşersin.

Su içtim, süt içtim karnım ağrıdı dersin. Sütün, suyun karnını ağrıtmadı mümkün mü? Ağrıtan Rabbimin kendisidir. Şu hapı içtim, Şu iğneyi yaptırdım iyileştim dersin, şirke düşersin. Allah-u Te    Őafi ismiyle tecelli etmezse o ilaç seni tedavi edebilir mi?

Hazreti Musa aleyhisselamın karnı ağrıyor bir türlü geçmiyor. Allah-u Te    ile mukabelede iken;

-Yarabbi karnım çok ağrıyor bir türlü geçmiyor, der.

Allah-u Te   ;

-Ya Musa, Eymen Vadisi'nde filan otu kaynat i , buyurur. Hazreti Musa denileni yapar ve iyileşir. Aradan 5-6 ay geçtikten sonra Hazreti Musa'nın yine karnı ağrır. Eymen Vadisi'ndeki otu toplar, kaynatıp içer, fakat bir türlü ağrısı geçmez, daha da artar. Yine Allah-u Te   'ya müracaat eder.

-Ya Musa, sen şifayı benden değil, ottan bildin, nidasını işitir.

BİZİM İÇİN HALK YOK, HEP HAKK VAR

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Allah (c.c.) hazretleri buyuruyor ki, “Ey Habibim senin Muhammed aynandan görünen benim. Ben seni âlemlere rahmet olarak yarattım. Sen de insanlara rahmet ol, âlemler senden faydalansın”.

Somuncu Baba Hazretleri bu hususu ne güzel ifade etmiş;

*Ayinedir bu âlem
Her şey Hakk ile kaim
Mirat'ı Muhammedden
Allah görünür daim.*

Bizler kendimize örnek olarak Hz. Muhammed Mustafa'yı (s.a.v.) alacağız, yaşantımız Onun yaşantısına uygun olacak.

Hz. Ayşe annemiz sevgili Peygamberimizin gece gündüz hiç durmadan Allah'ı zikrettiğini ifade etmiştir.

Bizlerde devamlı zikretmeye çalışacağız, nefsimizin sıkıntılarını, kötü sıfatlarımızı, zikrede zikrede ortadan kaldıracğız.

Allah diye zikrederken Muhammed'i tefekkür edeceğiz. Böyle gayret gösterince, Resulullah (s.a.v.) da senden razı olacak ve seni sevecek.

Zikrullah senin gönlünü rikkate getirecek. Kendine, ailene, etrafına sevecen faydalı bir insan olacaksın. Bu aleme hizmet için yaratıldığını hiç unutmayacaksın.

Bizim için halk yok, hep Hakk var. Her an Hakk`ın huzurunda olduğunu tefekkür edip unutmayacaksın.

Sûre-i Hadid 4’de buyuruyorlar ki **“Ve hüve meaküm, eyne ma küntüm. Vallahu bima tağmelune basir”**. Mealen; nerede olursanız olun ben sizinle beraberim, sizin her halinizi görürüm, fakat siz beni göremezsiniz.

Yaşantınız insanca olacak. Bunun için bir temiz gönül lazım. Bu da zikir ile olur. Ne güzel söylemiş Niyazi Mısri Hazretleri,

Sur çıkar gayriyi aradan, ta tecelli ede Hakk

Padişah konmaz saraya hane mamur olmadan.

Gönül ilahi aşk için yaratılmıştır. Kalbin manası gönüldür. Zikirle gönül temizlenir. Ruhunu kötü huylardan temizlemedikçe, gönlünü temizlemiş olmazsın. Doğruluk, dürüstlük insan olmanın temelidir. Bu tecelli etmedikçe derviş olunmaz. Bu dilden zikir, bu elden doğruluktan başka bir şey olmaz ise, o zaman Rabbin senin gören gözün, konuşan dilin, elin ayağın olur.

İnsan ahlakı, fazileti, iyi yönleri ile insandır. Kuru bir Allah demekle bu gerçekleşmez. Bu yol benden bana giden bir yol. Hayvanlığımızdan, insanlığımıza giden bir yol. Azmedeceğiz, çalışacağız, sabredeceğiz güzel takva sahibi bir insan olacağız.

Allah-u Teâlâ buyuruyor ki, **“ben sana ruhumdan üfledim, beni sen temsil edeceksin, bu âlemde benim halifem olacaksın!”**

İşte insana düşen vazife kâmil bir insan olmaktır. O zaman meleklerden üstünsün. Günahlardan sıyrılmak lazımdır. Yolu, çaresi, Allah demektir.

Beyazıd-ı Bestami Hazretleri bir yerden geçerken bir akıl hastanesine uğruyor. Başhekimi havanda bir şeyler hazırlarken görüyor. Selam veriyor ve soruyor;

-Doktor Bey ne yapıyorsun

-Hastalara ilaç hazırlıyorum

-Doktor Bey günah hastalığının da bir ilacı var mı?

Doktor bey şaşırıyor. Hastanedeki hastalardan biri;

-Elbette var, onu ben biliyorum, diyerek yanlarına geliyor.

-Beyim sen istiğfar yaprağını (estağfirullah el azim) bilir misin? İşte onu tövbe (pişmanlık, nedamet) kökü ile gönül havanına doldurup havan tokmağı ile Allah Allah Allah diye diye iyice ezeceksin. Un gibi oldu mu insaf eleğinde eler, gözyaşı ile yoğurur, aşk ateşinde pişirirsin. Sonra ona muhabbet balından karıştırır sabah akşam kaşıklarsın!

Beyazıt'ı Bestami sözlerinin güzelliği karşısında çok şaşırıyor, memnun oluyor ve şöyle diyor:

Ehli irfanım diye hiç kimseye tan etme

Defter-i divana sığmaz söz gelir divaneden

(Rahmetli hocamızın kaydedilmiş sohbetlerinden
Rahmetullah-i Aleyh)

BİZİM BİR DAVAMIZ VAR. HAKK' I BULMAK, O' NUN YOLUNDA DERT EHLİ OLMAK.

Mehmet Ali Deniz (R.A)

Bu yollarda varlık en büyük günahdır. Biz varlığımızdan kurtulmaya çalışıyoruz.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) “El fakru Teamme” (fakrıyla iftihar ederim) buyuruyor. Ne varlığı var, ne benliği var. Mübarek göğsünde bir tek Allah aşkı var.

Şeriat babında varlık dedin mi dünya zenginliğidir. Buna ihtiyaç var. Hayır, hasenat yapacaksın.

Tasavvufta ise varlık, en büyük suçtur. Kendine varlık vermen, ben ben demen şirktir. Süt içtim, karnım ağrıdı, ilaç içtim iyi oldum. Bunlar şirki hafidir. Cenab-ı Hak bana şirk ile gelme buyuruyor.

Benim karnımın ağrısından ben de tecelli eden Hakk'ın haberi var mı? Var! Ee, onun izni olmadan benim karnım ağrıya bilir mi? Şirk batağında bocalarken, Hakk'ı bulman mümkün olmaz.

Tasavvuf yolu dedin mi senin Hakk'ın var, başka tanıdığın varlık yok.

“LA FAİLE İLLALLAH, LA MENFUSE İLLALLAH, LA MEVCUDE İLLALLAH”

Bütün mutasavvıflar bu gerçekleri kabul etmişlerdir. Vahdet-i Vücut nazariyesinin sahibi Mühiddin-i İbnul Arabi *“Mutlak vücut sahibi Allah (c.c.)’dır”* der. *“Diğer bütün varlıkların kendisine ait bir varlıkları yok, hep o mutlak varlığın varlığı ile vardırlar. Bunlara mümkün varlıklar, izâfi hayal varlıklardır”* der.

“Kullü mafi kevnî, vehmî vel hayal” (Hepsi aynada ki hayaller, görüntüler gibidirler.)

Allah-u Teâlâ’nın varlığı zatının icabıdır. Gerçek varlık odur. Dışarıda görünenler izafi varlıklardır. Hakiki varlık dedin mi işte o Hakk’ın varlığıdır.

Tevhid işte bir olan Allah’ın varlığının gönülde zevk etmektir.

Ama biz ne yapıyoruz. Gönlümüzde bu benim, bu evim, bu arabam, bu çocuğum çocuğum; hepsini gönlümüze dolduruyoruz. Böylece Hakk’ı bulup zevk edebilir miyiz?

Bu nedenle Niyazi Mısır-i Hazretleri,

“Sür çıkar gayriyi aradan, ta tecelli ede Hakk

Padişah konmaz saraya hane mamur olmadan” demiştir.

Mekke fethedildiği zaman Kâbe’de 360 tane put vardı. Onların hepsini kırdılar, attılar. Sonra oraya secde ettiler.

Allah, Allah, Allah dedikçe gönül temizlenir, varlık gider. Hiçliğe kavuşursun.

Efalinin de, sıfatının da, zatının da sahibi odur. Bunlar fena basamaklardır. Döndürücü darbeye Allah der içimize çekeriz ya... İşte o an fenadan bekaya geçeriz. Fena ve beka makamlarını tamamladın mı, artık Allah'ın ahlakı ile ahlaklanmış, kamil bir insan olursun.

Tevhidi iyi bilmek lazım. Muhiddin-i Arabi Hazretleri buyuruyor ki;

“Ben kırk yıl Hakk ile konuştum, beni halk ile konuştu zannettiler “

Fatih türbedarı Ahmet Hamiş Efendi'ye bir hoca efendi ziyarete geliyor, sohbet ediyorlar. Sohbetin sonuna doğru hoca efendi şöyle bir sual soruyor;

-Hocam benimde tasavvufa ihtiyacım var mı?

Ahmet Hamiş Efendi gülümseyerek;

-Hocam sen taş taş, toprağı toprak, kuşu kuş gördükçe tasavvufa ihtiyacın var. Sen varlığın hakikati olan tevhidi, gereğı gibi bilmiyorsun. Tasavvuf erbabı şöyle dua eder;

“İlahi ilahi hallisna anil iştigali bil melahi ve erina hakayikal eşyayı kemali”

(Allah'ım hiç bir kıymet ifade etmeyen şeylerden bizi kurtar. Bize eşyanın hakikatini göster.)

(Bu sohbet hocamız tarafından İnegöl Mezitler'de yapılmıştır. Rahmetullahi aleyh.)

HER DİKEN’İN ALTINDA BİR GÜL OLDUĞUNU UNUTMA!

M. Ali Deniz (R.A)

Hamdi Baba; “Beni unutmazsanız, ne zaman bizim bir Hamdi Baba’mız vardı dersiniz, bu dünyada da, öbür dünyada da bir sıkıntınız olursa yardımınıza yetişirim.” buyurmuştur.

Hamdi Baba niye bu kadar iddialı konuşuyor? “Melamet hırkasını” giymiştir de onun için. Melamet, Melamilik, bilgi ister, hal ister, ihlas ister, nefsin sıkıntılarından sıyrılmış bir gönül ister. Melamet tasavvufi bir tabirdir. Tevhid ilminin temelidir. Bütün yolların (tarikatların) hedefidir. Seyr-i sülûkün sonu da melâmettir. Hz. Pir Muhammed Nur’ul Arabiye soruyorlar;

-Efendim size Melâmi Pir’i diyorlar

-Evladım, gerçek Melâmi Allah’ın Resulü Hz. Muhammed Mustafa’dır (s.a.v.). Biz olsa olsa ancak o yoldayız.

Hamdi Baba’ya, melamet hırkasını giydiren güç zikrullahtır. Gerçek bir zikir ehli olup Allah diye diye kendini kirlerden, paslardan temizleyip kalbini cilaladın mı, Allah’ın ahlakıyla ahlaklandın mı, melamet hırkasını sen de giyersin.

Bizim İzmirli Cengiz Bey bir rüya görüyor! Rüyasında cehenneme atılmış, kurtulmak istiyor. Cehennemin kapılarını açmak istiyor, bütün kapılar kapalı. Bakıyor ki

cennetin kapısında Rahmetli Ali Dayı oturuyor. Eliyle Cengiz Bey'e işaret ediyor, "buraya gel buraya gel" diyor.

Ali Dayı cennetin kapısında cennete gireceklere numara veriyor. Ali Dayı cennetin kapısına nasıl geldi? O da melamet hırkasını giyen evlialardan!

Melâmet eri hiç kimseye yan bakmaz. İnsanı iyi tanır. Bizim en büyük sıkıntımız şu insanı her haliyle tanıyıp bilemedik. İnsanda Allah-u Teâlâ'nın nuru var. Biz buna can da diyoruz.

İnsan Allah'ın bir âletidir. Allah-u Zülcelal bütün işlerini onunla görür. İnsanoğlunun elinden, ayağından işleyen, dilinden söyleyen, kulağından işiten, gözünden gören O'dur.

Öyleyse kimseye yan bakma, diken gözüyle bakma, her dikenin altında yatan bir gül olduğunu unutma.

Sev yahu! Neyi seversen onda tecelli eden Hakk'ı da sevmiş olursun.

Seversen hayır hasenata elin uzanır. Çok çalış, helalinden çok kazan, hayır hasenata elin uzansın.

(04.01.1997 Burgaz Sohbetleri)

AMELİ VE AHLAKİ, ALLAH' IN RESULÜNÜN TARİF ETTİĞİ İMAN ESASLARINA UYAN KİŞİYE MÜMİN DENİR.

M. Ali Deniz (R.A)

Rahmetli Muzaffer Ocak Hoca Efendi bir Ramazan ayını Amerika'da geçirmiş. Bayram gelmeden evvel gerekli girişimleri yapıp, masrafını karşılayarak, bayram namazını kılmak için bir kiliseyle anlaşıyorlar, bayram namazını orada kılıyorlar.

Papaz Efendi Muzaffer Ocak Hoca'ya soruyor;

-Biz size namaz kılmanız için kilisemizi verdik, siz bize caminizi verir miydiniz?

Muzaffer Ocak Hoca Efendi şöyle cevap veriyor;

-Bizim Hazreti İsa Aleyhisselam'a inanıp sevdiğimiz gibi, siz de iki cihan sultanı Hz. Muhammed Mustafa'ya (s.a.v.) inanıp sevseniz, biz size herhangi bir camiye değil, Sultanahmet Camii'ni açarız.

İmanın derecesi, ölçüsü kişinin ameliyle belli olur. İhlasımız, ahlakımız, yaşantımız, imanımızı ortaya koyar.

Amellerimiz imanımızı besleyen kuvvetlendiren kaynaklardır.

Bir gece rüya görüyorum. Kapı vuruluyor. Kalkıp kapıyı açıyorum. Kapıda 16-17 yaşlarında bir kız çocuğu duruyor. Tebessüm ederek bana diyor ki,

-Hocam ben sizden bir şey öğrenmek istiyorum. Hocam mümin kime denir? Ben bunu öğrenmeye geldim.

Ben gülerek;

-Anladım kızım. Müminin kim olduğunu sen bana öğreteceksin.

-Hocam ameli ve ahlâkı, Allah (c.c.) Resulünün tarif ettiği iman esaslarına uyan kişiye mümin denir.

Biz hep camiye gidenlere bakar, öyle değerlendiririz... Camiye devam eden kişinin dışarıdaki hayatına da bakacaksınız; alması, vermesi, konuşması, oturması, kalkması güzel ahlak prensiplerine uyuyorsa... Hah işte o zaman demek ki kıldığı namaz namazdır.

Ankebut 45’de **“Namaz sizi kötülüklerden arındırır”** buyuruluyor.

Bizim gayemiz insanı insan yapan güzel ahlaka sahip olmaktır.

Ne kadar ibadet yaparsak yapalım imanınız tam ve kuvvetli olacak, muamelemiz ve ahlakımız en üst seviyede güzel olacak... Dervişe bu yakışır. Bir müridin derdi vuslattır. Tevhidi iyi bilip yaşayanlar vuslatı gerçekleştirebilirler.

Biz ne diyoruz;

“Ahad Ahmed Durur Mim eder Fark

Cümle alem o mim içre halk”

Mim hakikat-ı Muhammediyedir. O hakikat-ı Muhammediyeden de cümle âlem halk olmuştur.

Hazreti Ebu Bekir (r.a.)’e sordular;

-Ya Ebu Bekir sen Rabbini nasıl tanıdın?

-Ben Rabbimi Rabbimle tanıdım. Ben de tecelli eden Rabbimle tanıdım, bildim.

Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri de, “Rabbimi kendimde buldum”, buyuruyor.

*Bilmek istersen seni
Can içre ara canı
Geç canından bul anı
Sen seni bil, sen seni*

*Görünen sıfatındır
O`nu gören zatındır.
Gayri ne hacetindir
Sen seni bil, sen seni*

*Kim bildi efalini
Ol bildi sıfatını
Anda gördü zatını
Sen seni bil, sen seni*

İmamı Şibli Hazretleri camide vaaz eden bir hoca efendiye şu soruyu soruyor;

-Hocam çok geniş ve güzel anlatıyorsun ancak Rabbimiz bize soracak “Ey kulum ben hep seninleydim, sen kiminleydin?” Bu sorunun çok önemli olduğunu bilen Eşrefoğlu Rumi Hazretleri de bir ilahisinde yalvararak;

“Ey Allah’ım beni senden ayırma!” demiştir.

Kişinin her daim Allah-ü Teâlâ ile beraber olması ancak zikri daimle mümkündür. E şimdi kendimizi hesaba çekelim, biz her nefes de Allah diyebiliyor muyuz? Önemli olan budur.

Bizim derdimiz vuslat; O`na kavuşmak. Ama dünya bizi aldatıyor. Allah'a dost olan birisi dünyaya dönüp bakmıyor. Nice para, mülk ve cennet bu dünyada kazanılıyor. Bizde bir hırka bir lokma yok. Çalışmak var. Çok çalış çok kazan... Ama gönlüne sokma. Gönül Hakk`ın evi. Orayı temiz ve düzenli tut. Gün gelir senin gayretinin sonucu Hakk tahtına oturur.

(Hocamızın Umre sohbetinden...)

SEN SEN DEĞİLSİN, SENDE İŞİNİ İŞLEYEN VAR DİYORUM AMA HALA SEN, BENİM, BEN DİYORSUN!

M. Ali Deniz (R.A)

Biz bizdeki varlığı yok etmek için bu yollara girdik. Biz de varız, Rabbimiz de var diyoruz. Eğer sen hakikat ehli isen, ne efalin var, ne sıfatın, ne de zatın var... Sen yokluk zevkine girerek bunların hepsini Hakk'a vermişsin. Senin gözünden gören, kulağından işiten, dilinden söyleyen, elinden işleyen, ayağından yürüyen O'dur. Biz bu yollarda efalimizi, sıfatımızı, zatımızı Hakk'a vererek fenafillaha erer, yokluk zevkine kavuşuruz.

Rahmetli Ali Dayı, "soyunun, efalinizi, sıfatınızı, zatınızı Hakk'a vererek yokluk zevkine girin, fenafillaha kavuşun buyurmuştur.

Demesi kolay. Kolay değil, kolay olsa bu âlem evliya ile dolardı.

Bu dünyada, bu yapılanlardan ders okumak lazımdır. Yapılan bir çok şeyler benlikle, enaniyetle yapılıyor. Bunları görüp derviş olmak istiyorsan, benlikten kurtularak efalini, sıfatını ve zatını Hakk'a vereceksin. Varlığımızı Hakk'a verince bize ne kalıyor. Yokluğumuzu zevk etmek kalıyor. Sen yokluk zevkine eremeyip, hep ben yaptım ben ettim dersin şirkten kurtulamazsın.

Yokluk zevkine girmedikçe Rabbini bulamazsın buyuruyor.
Sevgili Peygamber Efendimiz (s.a.v)

Yokluk zevkine girebilmek için varlıktan kurtulmak lazım.
Efalini, sıfatını, zatını Hakk`a vermekte azimli ve hevesli ol.
Sakın bir gönül bulanıklığı içine girme. Ne demiş şair;

“Aşıkın nesi varsa maşuka fedadır.”

Ben sen, sen değilsin diyorum. Senden yapan var diyorum.
Ama sen hala benim ben diyorsun!

Bizim gayemiz varlığımızı Hakk`a verip fenafillah
mertebesine kavuşmak. Buna vuslata ermek diyoruz.

Bu yollarda akılla gidilmez, akılla hedefe ulaşılmaz. Bu
yollarda aşk ile gidilir. Maşuk aşk ile tanınır. Aşk yokluktan
duyulan bir zevktir. Aşk ile varlığın bir ilişkisi yok. Varlık
zevki seni perişan eder, yokluk zevki ise uçurur!

Aşk ile sevgi arasında sıkı ilişki vardır. Sevgi arttıkça giderek
aşk olur. Aşk akıl, mantık dinlemez. Aşk insanın gönlünde
daima yanan bir alevdir. Hakk`dan başka her şeyi yakıp yok
eder. İşte bu aşk sahibini zirveye ulaştırır Vasıl-ı Hakk eder.

Bizim bahsettiğimiz aşk Allah aşkıdır...

Süfli, dünyevi aşkla bizim işimiz yok. Ama sevgi önemlidir,
arta arta aşk olur. Mecnun'un Leyla'ya olan aşkı başlangıçta
süfli bir aşktı, arta arta ilahi aşka dönüştü.

Ve Mecnun'un Leyla'ya olan aşkı; “Leyla Leyla!” diye diye
Mevla'sını buldu.

Seven de sevilende O`dur. Sevende de sevilende de tecelli eden O`dur. Âşık, maşuk aynıdır, birdir. Tasavvufta ikilik yoktur, seven kendisidir sevilen de O`dur. Seven ile sevilen bir noktada birleşir.

Hallacı Mansur Efendi irade-i cüziyesinden kurtulup, Rabb'inin irade-i külliyesine sahip olmuştu. Bu irade-i külliye ona ne acı duyurdu ne de ağrı.

İnsanoğluna sevgiyle merhametle yaklaşmalıyız. Allah-u Teâlâ on sekiz bin alemleri aşk ile yaratmış ve sevgilisi Habib-i Edibini alemlere rahmet olarak göndermiştir.

Hz. İsa (a.s.) havarileri ile dolaşırken bir köye uğradılar. Köylüler köy meydanında toplanmışlar bağırıyorlardı. Hz. İsa (a.s.) toplanan köylülerin yanına gitti. Köylüler bir fahişeyi soymuşlar, ellerinde taş ve sopalarla kadıncağızı öldüreceklerdi.

Hz. İsa;

-Benim sizlerden bir ricam var! İlk taşı içinizde hiç günah işlememiş olanınız atsın!

Hepsi birden durdular, kimse elini kaldıramadı. Kadın kurtuldu.

Merhamet sahibi olmalıyız. Çünkü biz bu âleme güzel ahlakı tamamlamak üzere gönderilen rahmet peygamberinin ümmetiyiz.

(1997, Mekke Sohbetleri)

ALLAH ALLAH ALLAH DİYE DİYE GÖNÜLLER TEMİZLENİR

M. Ali Deniz (R.A)

Biz dört darbe üzere zikrederiz. Allah (c.c.) lafzı ile zikrederiz. Allah Allah Allah derken cemadat, nebatat ve hayvanatı kastederiz ve 4`üncü defa Allah derken nefesimizi içeri çekerek insanı zikretmiş oluruz.

Tevhid mertebeleri bakımından ise Allah Allah Allah değişimle tevhidi efal, sıfat ve zatı kastederek fena mertebelerini zikrederiz, dördüncü Allah (c.c.) değişimle nefesimizi içimize çekerek fenadan bekaya (fenafillahdan bekabillaha) geçeriz

Cenab-ı Hak kendisinin devamlı zikredilmesini istiyor.

Bakara 152’de ; **“Fezkurûnî ezkurkum”**, (*Beni anarsanız, bende sizi anarım*)...

Ahzab 41’de ; **“Yâ eyyuhâllezîne âmenûzkurûllâhe zikran kesîrâ”** (*Beni çok zikredin*) buyuruluyor..

Allah-u Teala buyuruyor ki; *“Benim kulumu unutmamam için kulumun beni unutmaması lazım. Bu işin ucu kulun elindedir. Gaflete düşer unutursa bende O`nu unuturum”*.

Yalnız insanlar değil, canlı cansız yaratılan her şey rabbini zikretmektedir.

İsra 44'de; **“Yusebbihu bi hamdihî ve lâkin lâ tefkahûne tesbîhahum”**, mealen *“Beni tespih edip zikretmeyen hiçbir şey yok, ama siz işitip anlayamazsınız.”*

Bütün eşya hepsi Allah diyor... İnsanın gönül gözü, can gözü açılrsa eşyanın zikrini duyabilir.

Önemli olan zikrini ruha vermektir. Bu dil çok zikrederek, zikrede zikrede ruh bu zikri alacak. Yarın öldüğün zaman ruh bedenden Allah, Allah diyerek ayrılır. Bu nedenle devamlı zikretmek hoştur.

Ama biz de bu yolda, zikrimizi sayıyla sınırlamıyoruz, elimize tespih almıyoruz. Riyaya düşecek hallerden sakınıyoruz. Sonra Allah'ı zikrettiğini kimse bilmeyecek, dudakların kıpırdamadan Allah diyeceksin. Biz gizlenmeye çalışıyoruz. Kimseden sakal, cübbe, tespih istemiyoruz. Ben yıllarca hanımına bile söylemedim. Sen sormadığın müddetçe ben sana da kimseye de söylemem.

Bir evde Kur'an sesi duyulmuyorsa Allah sohbeti yapılmazsa çocuklar yabani olur. Onun için perşembe akşamları halkayı zikre izin verip, sessiz sessiz zikrimizi yapıyoruz.

Ruh, benim Allah değişimi aldı mı ben uyurken de Allah der, ameliyat olurken de Allah der.

Allah Allah diyen gönüller temizlenir. Bedenimizde ki madde kirliliğini abdestle temizlerken gönül kirliliğini ise zikrullah ile temizliyoruz.

Gönül ve mana kirinin biricik ilacı Allah değişimimizdir. Sen Allah dedikçe şeytan seninle ilgisini keser. Demezsene şeytan

beynine girer seni fitne fücra sokar. Ama alışıp da zikretmeye devam edersen, Allah lafza-i Celali şeytanı yakar.

O Allah deyişin mana ve madde âleminde sana bir yön verir. Bir insanın hayvanlıktan kurtulabilmesi için Allah'ı zikretmesi lazım.

Allah'tan başka neyi çok sevip gönlüne sokarsan gönül kutsiyetini kaybeder. Onun için Allah sevgisinin önüne hiç bir sevgiyi geçirmemen lazım.

Hız. İbrahim, Hız. İsmail'i çok sevdi. Bu sevgi Allah sevgisi ötesine geçtiği için Hazreti İbrahim'e Hız. İsmail'i kurban etmesi vahiy edildi. Hazreti İbrahim (a.s.), Hazreti İsmail'i (a.s.) kesmek için hazırlıklarını tamamlayıp bıçağı Hazreti İsmail'in boğazına yaklaştırdığı anda İsmail'in sevgisi gönlünden çıktı; o zaman bıçak kesmedi ve kesmesi için koç gönderildi.

Zikrettikçe gözlerin görmesi, kulakların işitmesi, ellerin işlemesi değişecek Gönlümüz kirlerden paslardan temizlenecek. Niyazi Mısri Hazretleri ne güzel söylemiş;

Sür çıkar gayriyi ta tecelli ede Hakk

Padişah konmaz saraya, hane mamur olmadan.

Sen artık gönül odasını temizlediysen bir daha kirlfetme. Kapıyı bacayı kapat. Yani artık gözünü, kulağını, dilini kapat. Eğer sen zikir ehli olmuşsan bu çene susar. Sen sükûti durursan, ben senin zikrettiğini anlarım.

Gözünü, kulağını, dilini tutmadın, gönül hep bir pislik içindeyse padişah saraya konmaz.

Zikrullahı önemsemek lazım; zikrullah ile gönül temizlendi mi ayrı gayri görmezsin. Hüsnü zan sahibi olup herkese güzel bakarsın.

Cumhuriyet Dönemi mutasavvıflarından Hasan Basri Çantay, rahmetli Mehmet Akif Ersoy'un iyi arkadaşıdır. Yaşlanmış evinde oturuyor. Ziyaretine gelen gidenler çok. Pencerenin önünde oturduğundan gelenleri görüyor. Tesettürle örtülü hanımlar geldiği zaman hanımına sesleniyor;

-Hanım, hanımefendiler geldi kapıyı aç!

Tesettürlü olmayan başı açık hanımlar geldiği zamanda şöyle sesleniyor;

-Hanım bayanlar geldi kapıyı aç!

Bir gece rüyasında sevgili Peygamber Efendimizi görüyor. Efendimiz (s.a.v) buyuruyor ki

-Ya Hasan Basri oğlum, niye başı örtülü ve başı açık olanlara böyle ayrı ayrı davranıyorsun? O senin beğenmediğin başı açık hanımların içinde, gönlü hep benimle olan öyle güzel dostlarım var ki böyle davranman sana hiç yakışmıyor.

Güzel bakmak, güzel görmek lazım, gönül temizliği sağlamsa bu ayıklık ortadan kalkar.

Gönül kirliliği devam ediyorsa kem (kötü) bakışlar düzelmez. Öyleyse çok çok Allah deyip gönül temizliğini sağlamamız gerekiyor.

(Burgaz Sohbetleri)

BEN ÖLDÜKTEN SONRA NE YAZARSANIZ YAZIN!

M. Ali Deniz (R.A)

Rahmetli hocamız bir müddet sohbetlere emekli milli eğitim müdürümüz Ertuğrul Seyhan abimizle birlikte geliyorlardı.

Bir sonbahar günü akşama doğru muayenehaneme Ertuğrul abi ve Çorapçı İsmail Abi geldiler. Sevecen ve heyecanlı idiler. Güzel hoş beş, çay ve kahveden sonra,

-Hayırdır inşallah yüzünüz gülüyor. Sanki bana çok sevineceğim bir şey söyleyecek gibisiniz, dedim. Çorapçı abimiz;

-Ertuğrul Bey, hocamız için bir şiir yazmış; bu akşamki sohbet de okuyacak. Şiiri bir dinle bakalım ne diyeceksin!

Ertuğrul abi şiiri okudu... Zaten yetenekli bir şair olan Ertuğrul abi, hocamızı anlatan, öven çok güzel bir şiir yazmıştı.

Şiir'i dinleyince memnun oldum. Hocamızı ne güzel övmüşlerdi. Elbette bir mürid hocasını canından çok sevmeliydi. O'nda fena olmalıydı. Mürşidde fena olmadan, Resulullah efendimize ulaşmak mümkün değildir.

Ama bizim meşrebimiz melâmetti. Bizler halk içinde hiç belli olmadan, Allah (c.c.) yolunda yürüyen kişileriz.

Melamet anlayışında şöhretten sakınmak, sıradan bir insan gibi yaşamak ve tanımaya sebep olacak kılık ve kıyafetlerden uzak durmak temel prensiptir.

Bu düşüncelerle, misafirlerime;

-Çok güzel bir şiir, hocamızı çok güzel övmüşsünüz, ama bunu hocamıza sakın okumayın, okursanız Hocam çok üzülür, dedim. Ve melamet neşesi üzerine sohbete devam ettik.

Akşam İsmail Beker'in damadı Turgut Bey'in evindeyiz, salon dolu. Hocam sohbet ediyor.

Çorapçı abimiz,

-Hocam Ertuğrul Bey bir şiir yazmış müsaade buyurursanız okusun.

-Okusun bakalım.

Ertuğrul Bey şiiri okudu. Ben göz ucuyla hocama bakıyorum. Hocam şaşırды, kıpkırmızı oldu. Üzölüp hiddetlendiğı belliydi. Şiir bitince;

-Siz ne yaptınız! Bir daha böyle bir şey duymak istemiyorum. Ben öldükten sonra ne yazarsanız yazın!

Rahmetli hocam, bir melâmet erinin yapması gereken şeyi yapmıştı.

Şeyh-ül Ekber Muhyiddin İbnü'l Arabi'nin belirttiğı gibi "Melâmet" kavramı tasavvufi hayatın ve bu makamların en üst derecesidir. Bu yolun yolcularına Melâmi denir.

Melami kazancı ile geçinen, i dünyasında Hakk ile dış dünyasında halk ile olan, nafile ibadetlerini gizleyen, kınayanın kınamasından korkmayan Hakk dostudur.

Melamet anlayışında şöhretten sakınmak, sıradan bir kimse gibi yaşamak, tanınmaya sebep olacak kılık ve kıyafetlerden uzak durmak temel prensiptir.

Melami meşrep kişi iyi ve güzel hasletlerinin ortaya çıkmasından hoşlanmadığı gibi eksik ve yanlışlarının bilinmesinden rahatsız olmaz. Melamet bir zevk ve meşrep işi olmakla birlikte aynı zamanda bir ilim ve irfan işidir.

Merhamet anlayışı dokuzuncu yüzyılda Horasan bölgesinde yaşamaya başlamıştır. İlk temsilcileri Hamdan Kassar hazretleridir.

Hamdan Kassar (r.a) buyuruyorlar ki ;

-Bu yolda gurur ve kibirden uzak durulmalı, başkalarının kusurlarına karşı gözler kapatılmalıdır. Birisinin bir hatasını gördüğünüzde ona yetmiş mazeret bulun. Eğer yetmiş mazerette ikna olmuyorsanız, o zaman o kusuru kendinizde arayın.

GÖKTEN BİR TOPLU İĞNE DÜŞSE, ALLAH'IN (CC) TECELLİ ETTİĞİ BİR ŞEYİN ÜZERİNE DÜŞER.

M.Ali Deniz (R.A)

Mehmet Ali Deniz Efendimiz bir ara cuma günleri namazdan sonra Lalezar Hüseyin Efendi'nin lokantasında yemek yedi. Büyük bir masa oluşturmuştu, katılan arkadaşlarımız hem hocamızın sohbetini dinlerler hem de yemeklerini yerlerdi.

Sohbetlerin konusu çoğunlukla tevhid üzerine, takva üzerine olurdu. Bir cuma sohbetinde hocam bana yönelmiş Mehmet Bey;

“Gökten bir toplu iğne düşse Allah Celle Celalühü Hazretlerinin bir tecellisi üzerine düşer” buyurdu.

Tevhid ve marifet deryasında yaşayan hocam, anlatmaya başladı.

Tevhid Allah'ın birliğini (Vahdaniyetini) anlatan ilmin adıdır.

Tevhid ilmini Muhuddini İbnü'l Arabi (1165-1240) Vahdet-i Vücut nazariyesi olarak yeniden dizayn etmiş ve çok büyük kabul görmüştür. Buna göre;

Zat-ı mutlak (Vacibul vücüd) olan Allah-ı zülcelal “Kün” emriyle on sekiz bin âlemi yaratmıştır. Daha doğrusu zat-ı mutlak kendisini eşya ve kainat olarak açığa çıkarmıştır. Zahir Batın evvel, ahir hep O'dur. Ve O'ndan başka varlık

yoktur. Eşya ve kâinat, Allah`ın zahiri Allah (c.c.) eşya ve kâinatın batınıdır.

Yaratan yaratılan Halik mahluk hep O`dur. Onun dışında Onun varlığı haricinde hiçbir varlık tasavvur edilemez. Çünkü vücut birdir. Gerçek vücut O`nun vücududur. Dışarıda gördüğümüz her şey O vücudun tecellileridir. Ve bunlar mukayyet (geçici mümkün) varlıklardır.

Gözümüzün gördüğü kulağımızın işittiği tenimizin hissettiği her şeyi Allah-u Teala yaratmıştır. Her şey O`nun esma ve sıfatlarının tecellisidir. Tecelli eden tektir.

Görünen her şey O`nun tecellisidir. Her zerrede esma ve sıfatları ile tecelli eden O`dur. Her an her yerde her şeyde yepyeni tecellileri vardır. Tecellide tekrar yoktur. Her an yenidir. Ve tecellileri sonsuzdur.

Hazreti Mevlana r.a buyuruyor ki *“Ahadiyet güneşi yüzünü beşeriyet nikabı (örtüsü) ile örtmüştür”* bu âlemdeki gördüğümüz her şey de, çiçek de, kuş da, dağ da, deniz de görünen bu örtüdür. Bu örtünün altında Allah`ın nuru vardır. Bu bakımdan onsuz bir zerre bir nokta yoktur.

Derviş tevhidi yaşayan kişidir. Derviş bilir ki kişiyi yemek doyurmaz, doyuran Allah Celle Celalühüdür. Bıçağın kesme gücü yoktur. Bıçağa kesme gücünü veren Allah-Teâlâ`dır. Ateş bizatihi yakmaz, ateşe yakma gücünü veren Allah-u Teâlâ`dır. (cc)

TEHECCÜD NAMAZINI GÖZ YAŞI İLE SÜSLERSEN NE GÜZEL OLUR

M. Ali Deniz (R.A.)

1990'da hocama intisap ettikten sonra sevdiğim, inandığım arkadaşlarımı da rahmetli hocamız Mehmet Ali Deniz Efendimize götürdüm.

Avukat Kemal Anıl kardeşimle üniversite yıllarından tanırız. Hocama öğrenci olunca hocamın izniyle o sene kurban derisi toplayarak elli bin liraya yakın bir para elde etmiştik. Bu parayla o sene yirmiden fazla öğrenciye burs verdik. İkinci sene daha fazla kurban derisi topladık, burs için müracaat sayısı yüzü geçmişti. Yüz kişilik bir burs listesi hazırlayarak Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu'nun yanındaki Milli Eğitim Konferans Salonunda bir program düzenledik, programda hem tasavvuf musikisi olacak, hem de burs kazanan öğrencilerin listesi açıklayacaktık. Salon tamamen doldu.

Avukat Kemal Anıl'ı da davet ettim. Sağ olsun geldiler, en ön sıraya oturttuk. Kemal Bey daha o zaman hocamızı tanımıyor.

Çok güzel bir program oldu. Programdan bir kaç gün sonra Kemal Bey hocamızın elini öptü ve intisab etti.

Vakfımızı kurduktan sonrada Kayhan'da ki binasını vakfımıza vakfetti.

Bir gün Kemal Bey ve ben hanımlarımızla birlikte Mehmet Ali Deniz efendimizi o zaman ki evinde ziyarete gitmiştik. Rahmetli hocamız her zamanki sevecenliği ile bize sohbet ediyor. Konu namaz. Özellikle teheccüd namazını anlatıyor. Hocamla diz dizyiz, öyle oturuyoruz. Hocam anlatıyor ama benim aklım hocamın geceleri nasıl ibadet ettiğinde!

Mürşidinizin yanında dilinizi de gönlünüzü de tutunuz sözü bize söylendi ama ben hep aynı düşüncedeyim... Acaba hocam geceleri ne yapıyor?

Hocama soramam ama Hacı Anne mutfakta, ona her şeyi soruyorum. Su getirmek bahanesiyle kalkıp Hacı Anne'ye soracağım sırada tam yerimden doğrulurken hocam beni tuttu.

-Dur be oğlum! Bizde geceleri yatıp kalkıyoruz, yatıp kalkıyoruz, dedi.

Gece ibadeti çok önemlidir. Farz namazlarından sonra en önemli ibadet gecenin son üçte birinde kıldığımız teheccüd namazlarıdır.

Allah-u Teâlâ (c.c.) (Furkan 25/64) de buyuruyor ki;

“Onlar gecelerini Rableri için kıyama durarak ve secdeye vararak geçirirler”

“Yaptıklarına karşılık onlar için saklanan müjdeyi kimse bilemez. ” (Secde 32/17)

Hz. Davud (a.s.) şöyle dua etti;

*“Ya Rabbi ben sana kulluk ve ibadetten hoşlanıyorum.
Hangi vakit namaz kılayım?”*

Allah-u Teâlâ O’na şöyle vahiy etti;

*“Ya Davut gece yarısı benimle baş başa kalıp ihtiyaçlarını
bana arz edebilirsin.”*

Birisi Hasan-ı Basri Hazretlerine sordu...

-Ya Hasan-ı Basri geceyi namazla ihya etmekten
hoşlandığım halde bir türlü gece namazına kalkamıyorum.
Bunun sebebi nedir?

Hasan-ı Basri Hazretleri tebessüm ederek buyuruyorlar ki:

-Günahların seni bırakmıyor. Mümin kişi gündüz gece
ibadetinde engel olacak günahlardan sakınmalıdır. Hocam bu
konuyu şöyle tamamladı:

-Mehmet Bey oğlum, iki rekat teheccüd namazı kılan, iki
damla gözyaşıyla da süslerse ne güzel olur ve buyurdu ki;
“Seher vaktinde dökülen gözyaşı betonu deler.”

BÖYLE BİR ARKADAŞIN VAR MI?

M. Ali Deniz (R.A.)

Rahmetli hocamız denizi ve deniz havasını çok seviyordu. Özellikle Burgaz'da evi olan arkadaşlarımızın denize bakan balkonunda sohbetler olurdu. Sohbetlerin ana konusu tevhid ve buna bağlı olarak takvâyı ilgilendiren konular olurdu.

Yine bir Temmuz akşamı hocam balkonda, hanımlar bir tarafta, beyler bir tarafta hocamızın etrafını sarmış dinliyoruz.

Hocam başından geçen güzel bir olayı anlatıyor. İnegöl'de öğretmenlik yapmakta iken, bir gün öğretmen odasına girdiğinde bir öğretmen hanımın ağladığını görür. Sebebini sorar.

-Hocam borcum var, günü geldi, 40 liram eksik bulamıyorum.

Kızım bunun için ağlanır mı? Sen üzülme ben öğleden sonra parayı sana getiririm.

Öğlen teneffüsünde parayı bulmak için arkadaşlarının yanına giderken Bıçakçı Mehmet amcanın dükkânının önünden geçmekte...

- Selamünaleyküm

- Ve Aleykümselam hocam, gel bir çay içelim

- Mehmet Efendi acele işim var!

- Hocam çaylarımızı içelim hemen gidersiniz.

Çaylar içilir hocamız kalkmaya yeltendiği zaman Bıçakçı Mehmet Efendi sorar;

-Hocam hayrola bu acele işin nedir ki?

-Yahu Bıçakçı, biraz para gerekti onu bulmaya gidiyorum.

Hocam böyle deyince Bıçakçı Mehmet Efendi önündeki para çekmecesini çeker ve mevcut parasının hepsini Mehmet Ali Deniz Efendimizin önüne döker.

-Hocam bunlar para değil mi istediğini al.

Hocamız büyüklerinden seçerek lazım olan parayı alır geri kalan parayı bıçakçının önüne iterek esprili bir gülümsemeyle;

-Bunlar senin olsun der.

Ne hocam şu kadar para aldım der, ne de bıçakçı ne kadar aldın diye sorar.

Sohbetin tam burasında hocam bana dönerek;

-Mehmet Bey senin böyle bir arkadaşın var mı, diye sordu.

Şaşırmıştım ama hemen cevabımı söyledim.

-Hocam doktorlardan böyle adam nereden çıksın, dedim.

Sonra biraz durduktan sonra,

-Hocam benimde Bıçakçı Mehmet amca gibi bir dostum var, dedim.

-Kim o, dedi. Ben de;

-Âşık Amca dedim.

Hocam şu cevabı verdi:

-Ben de severim, Âşık Amca hepimizin dostudur.

HOCA ÇİFT KANATLI

Ali Dayı (R.A)

İnegöl'de öğretmenlik yapan Mehmet Ali Deniz Hocamız zaman zaman İshak Paşa Camii'nde vaaz ediyor. Ali Dayı da vaazlarını dinliyor. Her geçen gün vaazlarını daha dikkatli dinliyor. Mektep medrese görmüş hoca efendilerin vaazlarının daha iyi dinlenildiğini tefekkür ediyor. Ve şöyle düşünüyor; “bu Hoca Efendi’de ilim var, bir de tasavvuf olursa ne güzel olur.”

Yolun mürşidi (şeyhi) Ali Dayı kendisinden sonra yolu kime emanet edecek bunu düşünüyor. Arkadaşları ile istişare ediyor.

-Ben yolumuzu buraya kadar getirdim. Şimdi size bir arkadaş söyleyeceğim. O iki kanatlıdır. Bizler tek kanatlıyız. İshak Paşa Camii'nde vaaz eden Mehmet Ali Deniz Hoca medrese mezunudur, çift kanatlıdır, ailesini, anasını, babasını tanırım. Üstün ahlak sahibidirler, diyor.

O günlerde Mehmet Ali Deniz Hoca bir rüya görüyor. Rüyasında bir öğlen ve ilkindi arası Batı kapısından Ulu Camiye giriyor. Cami tıklım tıklım dolu, yanında uzun boylu bir adam duruyor.

-Şimdi seni çağıracaklar, diyor.

-Kim çağıracak!

-Annen (Anneden maksat mürşid)

Bir yol açılıyor. Mihrabın yanına kadar varıyor. Orada bir masa var.

-Bu masaya çık insanlara kendini tanıt ve sohbet et, diyorlar.

Masanın önünde iki kazan var. Birinde beyaz renkli muhallebi, diğesinde pembe renkli muhallebi var. Eline yeni kalaylanmış pırıl pırıl parlayan bir kepçe veriyorlar.

-Kazandaki muhallebilerden isteyene istediğini ver, diyorlar.

Ertesi günü bu rüyayı Mürşidi Ali dayıya anlatıyor...

Ali Dayı;

-Mehmet Ali oğlum, ne güzel rüya, senden de bunu beklerdim, hayırlı olsun, diyor.

ESMA İLE MÜSEMMÂ ARASINDA BİR UYUM SAĞLAYAMAZSAN, ALLAH DEYİŞİN BOŞA GİDER.

M. Ali Deniz (R.A.)

Allah cc lafz-ı celâli bir esmâdır. Müsemmâyı bilmek ve esmâ ile müsemmâ arasında sıkı bir ilişki kurmak lazımdır. Allah, Allah, Allah diye zikrederiz, müsemmâsı insandır. Sabahleyin dükkanına bir müşterin, bir misafirin gelir. İşte bu benim zikrimin müsemmâsı diye tefekkür et ve işini gör, ikramını yap, gönlüne gir. Eğer esmâ ile müsemmâ arasında bir uyum kuramazsan, zikrinin gereğini yerine getirmemiş olursun.

Esmâ bize hal yapar, makam yapmaz. İlla esma ile müsemmâyı buluşturup bütünleştirmeliyiz.

Bu yollar rahmet yoludur, sevgi yoludur. Zikrullah seni merhamet sahibi yapar, sevecen yapar. Yaratandan dolayı tüm yaratılanları seversin.

Biz bu âleme Hakk`ı bilip tanımaya, mağfiret etmeye geldik. Bu ömür sermayemiz bize bunun için verilmiştir. Bu sermayeyi iyi değerlendirmemiz lazımdır.

Ama biz ne yapmışız, dilimizden, gözümüzden, kulağımızdan cümle azalarımızdan işlenen günahları gönlümüze doldurmuşuz, orayı bir pislik yuvası haline getirmişiz.

Yaş dolanmış 50-60'a gelmiş, aklında başına gelmiş. Şimdi gönlünü temizleme derdindesin. Temizlenebilir mi?

-Evet, temizlenir.

Şeriat, tarikat, hakikat yollarına girerek zikrullah ile Allah, Allah, Allah diye diye temizlenir.

Gönül temizliğinin ilacı, deterjanı zikrullahtır. Ama her nefeste zikrullah, devamlı zikrullah. Süleyman Çelebi hazretleri bu nedenle “Her Nefes de, Allah Adın Dem-Ü Dem” buyurmuştur.

Rad suresi 28. Âyet-î kerimede *“Kalpler ancak Allah'ın zikriyle mutmain olur.”* buyurulmuştur. Biz zikrimizi dört darbe üzerine kurmuşuz. 18 bin âlemin dört ana unsuru üzerine kurmuşuz.

İnsânât

Hayvânât

Cemââtad

Nebatad

Her birisinin şükranı, tefekkürü için Allah diyoruz. Her birisi kıymetlidir. Ancak insanoğlu en kıymetlisi, en değerlisidir. 18 bin âlem **İnsan-I Kâmil**'de toplanmıştır.

Hamdi Baba bir sohbette kendisini dinleyen öğrencilerine şöyle seslenmiştir:

-Biliyorum beni çok seversiniz. Ama bu sevgi sizi hedefe ulaştırmaz! Sokakta gördüğünüz başı çıplak, ayağı yalınayak,

burnu sümüklü çingene çocuğunu da beni sevdiğiniz gibi sevebilerseniz o zaman hedefe ulaşır, dervişlik yolunda hızla ilerlersiniz.

Her zaman dilimiz zikirde, uzuvlarımız şükürde, kalbimiz tefekkürde olmalıdır.

Güneş ışınlarını bir mercekten bir noktada toplarsan o nokta yanar ateş olur. Dilimiz zikirde, uzuvlarımız şükürde, kalbimiz tefekkürde oldu mu, gönlünde ilahi aşk ateşi tutuşur, işte o ateş seni hedefe ulaştırır, **“kulluk”** makamına çıkarır. Kulluk makamı en yüksek makamdır. Bunun için çok çalışıp, çok gayret göstermek lazım. Beş vakit namaz aralarını zikrullah ile doldurup hiç gaflete düşmemek lazım.

Zikrimizi, ruhumuza vermek bizim hedefimizdir. Zikri ruhuna verebildin mi, artık sen uyusan da Allah, Allah, Allah dersin. Hâkk vâki oldu mu ruhun bedeninden Allah, Allah diyerek ayrılır.

Zikirden zevk alabilmek için tevhidi çok iyi bilmemiz lazım. Biz tevhidi kısaca nasıl tarif ediyoruz. Cümle âlemi bir bilip, kalben zevk etmeye (Gönül Tefekkürü) tevhid diyoruz.

Mutlak varlığı bilmek lazım. Vacibul vücud olan O'nun zatıdır. O'nun haricindeki bütün varlıklar izafi varlıklardır. Mümkün varlıklardır. Mukayyet varlıklardır. Yani kendilerine mahsus varlıklar yok, mutlak vücudunun varlığı ile varlar. Denizin dalgasının kendine mahsus bir varlığı var mı? Yok! Ancak denizin varlığı ile var. Deniz olmayınca dalgada yok.

Tevhidin esası “La ilahe illallahdır.” Derviş efâlini Hakk’a veren kişidir. Bu iyice anlaşılıp, bilinip, tefekkür edilince gerisi kolaydır. Tevhidi iki ana kola ayırıyoruz. Fenâ mertebeleri ve Bekâ mertebeleri.

Fenâ Basamakları:

Tevhid-i efal

Tevhid-i sıfat

Tevhid-i zat

Bekâ Basamakları:

Cem

Hazarat-ül cem

Cem-ül cem

Ahadiyet makamı

(Hacı Mustafa'nın çiftliğindeki sohbetlerden..)

KUR'AN I KERİMİN İKİ KABUĞU ARASINDA NE VARSA, HEPSİ ALLAH (CC) İSMİNDE GİZLİDİR

M.ALİ DENİZ (R.A)

Rahmetli Hocamız, İsmail Beker abimize Hafız diye hitap ederdi. Kitabı hazırlarken Hafız abinin misafiri oldum. Hocamızdan bir şeyler anlatmasını istedim.

Mehmet Bey Hocamız, tevhid ve zikir üzerinde çok durur çok anlatırdı. Allah (cc) lafza-i celali üzerinde çok durur, ismi azam olduğu hususunda İslam alimlerinin ittifak ettiklerini söyler ve kendi tabiri ile şöyle derdi:

-Kur'an-ı Kerim'in iki kabuğu arasında ne varsa, hepsi Allah cc lafzında gizlidir.

Hocamızın mürşidi Ali Dayı zikrullah için şöyle söylemiştir:

-Allah (cc) diye diye, O'nun razı olduğu bir kul olacaksınız.

Bir adam sevgili Peygamber Efendimize gelerek, ey Allah'ın Resulü, İslam'ın emirleri bana çok geldi, hepsini yapamıyorum, bana bir görev ver de ona yapışayım. Efendimiz (s.a.v.) buyurdular ki:

-Dilini daima Allah zikri ile meşgul et.

Muaz Bin Cebel (r.a) Peygamber Efendimize sordular ki:

-Ya Resulullah amellerin hangisi Allah'a daha sevimlidir?

Efendimiz (sav) buyurdular ki:

-Ölünceye kadar Allah'ı zikretmek.

Sevgili Peygamber Efendimiz sohbetine devam ederek;

-Ey ashabım size amellerin en hayırlısını, Rabbiniz katında derecenizi en çok yükselten, altın ve gümüş infak etmekten, düşmanla savaşmaktan daha hayırlı olan amelinizi söyleyeyim mi?

Ashabının:

-Buyur ya Resulullah, anamız babamız sana feda olsun, demeleri üzerine Sevgili Efendimiz:

-Allah (cc)'yi zikretmektir, buyurmuştur..

İsmail Beker abimiz bir gün hocamıza sormuşlar

-Hocam zikir ehli kime denir?

Hocamız:

-Bir insanın zikir ehli olması için günde en az on üç saat zikirle meşgul olması lazımdır, buyurmuşlardır.

CELALİMİZİ CEMALİMİZDE ERİTİP YOK EDELİM

M. Ali Deniz (R.A)

Sen, sende tecelli eden Hakk'ın varlığı ile varsın ve O'nun huzurundasın. O zaman O'nun hükümlerini uygula.

Birisini kandırmaya çalıştın mı sende tecelli eden Rabb'in sana güler, kimi kandırmaya çalıştığını bilmiyor musun diye.

Bu yollarda Hazreti Mevlana'nın dediği gibi olacaksın “Ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol” İçin dışın bir olsun.

Sende tecelli eden o Hakk varlığı, senin düşünce tarzına göre tecelli eder. Senden işini işleyen O'dur. Ama hep senin öncülük etmeni ister.

İnsan suresinin son ayetinde **“Vemâ teşau illa eyyaşa Allah”**, *“Ben dilemedikçe siz dileyemezsiniz”* ayeti kerimesi bulunur.

Sen ne dilersen müspet, menfi o yaratır. Şerri o yaratır ama rızası yok, vebali, hesabı sana ait. Mutezilede “Kul fiilinin halikıdır” diye kabul edilir. Biz bunu kabul etmeyiz. Halkiyat sadece Allah-u Teâlâ'nın işidir. Cenabı Hakk yarattı diye, her yarattığından razı değil. Razı olmadığını da O yaratmıştır. Çünkü yaratmak sadece O'na aittir.

Kamil bir insan olan veliyullahlar, hiç bir zaman, Allah-u Teâlâ'nın rızasının dışına çıkmazlar. O kemâlât onlardan bir daha geri alınmaz.

Kemâlata ulaşabilmek için sen Allah demeyi öğren. Dervişanın ne kadar virdi varsa hepsi ismi azam olan Allah lafzının içindedir. Kur'an okumak da zikirdir. 6666 ayeti kerimenin sırrı ve hükmü Allah ismi azamı içindedir. Bu nedenle Süleyman Çelebi Hazretleri,

*“İsmi pâkin pâk olur Allah diyen
Her murada irişir Allah diyen”, demiştir.*

Ha Kuran'ı okumuş, hatmetmişsin, ha devamlı Allah'ı zikretmişsin aynı yere varır.

Allah deyiş bize basit geliyor. Hâlbuki en büyük ibadettir. Allah deyişin sana bütün kapıları açar.

Tevhidi iyi bilelim, yaptıklarımızı bile bile yapalım. Bu âlem Allah-u Teâlâ'nın Cemal ve Celal sıfatları üzerine kurulmuştur. Bu nedenle Allah'ı andığımız zaman “Celle Celalühü” deriz. Celal de onun Cemal de onundur. Celal de rahmet vardır. Cemal de de rahmet vardır.

Akşemsettin Hazretleri çok büyük bir Veli ve Fatih'in hocası, İstanbul'un fethinde Fatih'in yanında ona devamlı hücum etmelisin diyor. Ve hücumun gününü ve saatini söylüyor. Bu Celal sıfatı ama sonunda İstanbul'un fethi gibi büyük bir rahmet ortaya çıkıyor.

Hakk dostu cemâli de kullanır, celali de kullanır. Bir padişahın veziri, padişahına bir Hakk dostu velinin hayatını anlatır. Padişah sorar;

-Bizim ülkemizde böyle veli kullar var mıdır?

-Olmaz mı Padişahım. Bugün pazar kuruldu. Bu pazarda iki Allah dostu var.

Tebdil-i kıyafet ederek pazar yerine giderler. Bir karpuzcu öküz arabası ile getirdiği karpuzları arabasının önüne istiflemiş satıyor.

-Selamünaleyküm...

-Aleykümselam... Karpuzları ellemeye başlamışlar, karpuz istifini tamamen bozmuşlar... Karpuz satan köylü gayet gülen yüzle;

-Haftaya gelin, bunlar daha turfanda, daha güzellerini bulursunuz inşallah.

Karpuzcudan ayrılmışlar. Padişah vezirine kızmış;

-Böyle karpuz satın alınır mı? Adamın bütün karpuzlarını dağıttın!

Vezir;

-Padişahım işte veli kullarınızdan birisi bu karpuzcuydu... Cemal sıfatı ile donanmış bir veli...

Padişah

-Öbür veli kulum kim?

-Padişahım şimdi onun dükkânına gideceğiz, diyerek vezir padişahı yan sokakta ki çömlekçinin dükkanına götürür.

-Selamünaleyküm...

-Aleykümselam... Bize bir çömlek lazım, diye raflardaki çömlekleri karıştırmaya başlarlar.

Çömlekçi..

-Siz ne yapıyorsunuz! Durun bakalım! Böyle çömlek mi bakılır? Siz beni karpuzcu mu sandınız, diye müşterilerini azarlar.

Dükkândan çıktıklarında Vezir,

-Padişahım çömlekçi de sizin veli bir kulunuz. Ama bunun celâl sıfatı önde.

Ariflerde, kamillerde her iki sıfat da vardır. Biz sohbetlerimizde ne deriz.

Celâlimizi, cemâlimizde eritip yok edelim deriz.

(1996 umresindeki sohbetlerden)

RAHMETLİ ALİ DAYI'DA SÖYLESE OLMAZ

M.ALİ DENİZ (R.A)

Rabbime sonsuz hamd-ü senalar olsun ki, bize namazı sevdirdi. Namazsız hiçbir yere varılamaz. Dünya telaşesi, öğrencilik derken, namaz kılamadığımız çok günler oldu.

Hocamıza teslim olup, işin esasını, önemini iyice kavradıktan sonra, yüreğimiz yanmaya başladı ve kılamadığımız günleri kaza etmeye başladım.

Arkadaşlarla sohbet ederken bu sıkıntıyı açtım. Hocamızın eski öğrencilerinden birisi, “Mehmet Bey sen üzülme. Hocamızın, müşşid-i kâmilimizin elini öpüp ona teslim olduktan sonra, hiç kaza borcun kalmamıştır” dedi

Ben hemen sorgulamaya başladım; kimden duyduğun, delilin nedir dedim

M. Ali Deniz Hocamızın müşşidi Ali Dayı’dan dinledim,

Hemen bir iki gün sonra Hocamızın evinin kapısındaayım. Huzura vardım, mübarek ellerinden öptükten sonra;

-Hocam benim çok kazaya kalmış namaz borçlarım var, bu beni çok rahatsız ediyor, kazalarımı kılmaya çalışıyorum, ancak bir abimizin ifadesine göre, rahmetli Ali Dayı demiş ki; “Bir mürid, müşşidine intisab ettikten sonra, hiç kaza borcu kalmamıştır”. Rahmetli hocamın yüzünde acı bir tebessüm belirdi.

-Olmaz Mehmet Bey, öyle şey olmaz. Ali Dayı'da söylemiş olsa olmaz. Namaz borçların varsa onları kılarak ödeyeceksin. Bunun başka çaresi yok. Mehmet Bey, söylemeye gerek yok biliyorsun, namaz farz bir ibadettir ve dinimizin direğidir. Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) "Namazı terk eden küfre düşer" buyurmuşlardır. Kulun kulluk görevini yerine getirmesi ancak namaz ile mümkündür.

İçime huzur doldu. Allah razı olsun, hocamız doğrusunu en güzel şekilde ifade etmişti. Kaza namazlarıma devam ettim. Şimdi acaba kaç senelik borcum var hesabını yapmaya başlamıştım. Bu hesabı yaparken muayenehaneme hocamızın akranı olan başka bir Allah dostu geldi. Sohbet ederken, kaza namazlarımı nasıl hesap edeceğimi ona sordum.

-Mehmet Bey, bir günlük kaza namazı ortalama yirmi dakika tutar. Sen ölünceye kadar, her gün bir günlük kaza namazı kıl, hesap etmeyi bırak, yeterli olmaz ise yüce Rabbimiz senin iyi niyetine bakarak, kalan borçlarını affeder.

Ne güzel bir yorum... Rabbim hocalarımızdan, bilenlerimizden, bize yardım edenlerden razı olsun. Ne güzel buyuruyor Mevla'mız "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?"

NAMAZ

*Kalbimizin sonsuz nuru
Gönüllerimizin süruru
İki cihan huzuru
Namazdır efendim, namaz*

*Beş vakit de miracımız
Kuburda ilk sualımiz
Sevgilimiz sevdalımiz
Namazdır efendim, namaz*

*Ahmed-i Mahmud'un sözü
Kur'an-ı Kerim'in özü
Müminin gülen yüzü
Namazdır efendim, namaz*

*Güzel ahlakın temeli
Din-i mübinin direği
Mevla'nın sonsuz nimeti
Namazdır efendim, namaz*

*Edep yolunun hikmeti
Hakk'ın yüce nimeti
Garibin kadri kıymeti
Namazdır efendim, namaz
Mehmet Gülal*

GÖNÜL NAZARGAH-I İLAHİDİR

M.ALİ DENİZ (R.A)

Sende tecelli eden Hakk, seni yarattı ama seni bırakmadı.
Her an seninle beraber.

Çünkü sende O'nun makamı var. Bir hadis-i kutside
buyruluyor ki;

“Âlemlere sığmam, ancak bir müminin gönlüne sığarım”.

Sığacak ama hangi gönle sığacak? Tertemiz bir gönle
sığacak. Bu nedenle gönül nazargah-ı ilahidir. Allah-u Teâlâ
devamlı senin gönlünü seyreder.

Bu âlemde üç makam nazargah-ı ilahidir.

1-Kâbe-yi şerif

2-Ravzay-ı Mutahhara

3-İnsanın gönlü

Resulullah aşkı ile yanan, Urfalı şair Nabi bir Osmanlı
paşasının himayesinde Hacca gitmektedir. O zaman deve
kervanları ile atlarla gidilen uzun bir yolculuk. Kervan
Medine'ye yaklaşmıştı ama yorgunluktan bitap haldeydiler.
Medine'nin ışıkları gözüküyordu. Peygamber ve Medine
aşığı Nabi diz çökmüş, boyun bükmüş gözyaşı döküyordu.
Yorgunluktan olacak, Osmanlı paşası uyuklamış ve bacakları
Medine'ye doğru uzanmış. Nabi Hazret-i Muhammed'in

şehrine, makamına geldik, sevgilinin köyüne gelen böyle uyuyup uzanır mı diye üzülerək meşhur kasidesini yazar.

*Sakın terk-i edepten kuy-ı mahbub-iHüdadır bu
Nazargah-ı ilahidir makam-ı Mustafadır bu
Mura-at-ı edeb şartıyla gir Nabi bu dergaha
Metaf-ı kudsiyandır,busegah-ı enbiyadır bu*

Şair Nabi bu şiirini sesli okuyunca paşa hazretleri uyanıyor ve Nabi'den uyukladığı için özür diliyor. Medine'ye vardıklarında Ravza'ya doğru giderken sabah ezanı okunmaya başlar. Ezan-ı Muhammediyeyi dinlerler. Ezanı okuyan hoca ezanı bitirmez ve Nabi'nin Medine'yi uzaklardan görünce yazdığı şiiri okumaya başlar:

*Sakın terk-i edepten kuy'ı mahbub-ı Hüdadır bu
Nazagah'ı ilahidir,makam-ı Mustafadır bu
Mura'at-ı edeb şartıyla gir Nabi bu dergaha
Metaf'ı kudsiyandır,busegah-ı enbiyadır bu*

Nabi ve paşa çok şaşırmışlardı, bir birlerine baktılar. Nabi:

-Paşam nasıl olur? Bu şiiri ben bugün yazdım. İkisi de çok şaşırmış ve heyecanlanmışlardır. Namazlarını kıldıktan sonra ezanı okuyan müezzin efendiyi arar ve bulurlar. Nabi sorar:

-Müezzin Efendi, ezanın sonunda okuduğun şiiri nerden biliyorsun?

Müezzin Efendi:

-Bu bizim sırrımızdır size söyleyemem, der.

Nabi:

-Ama o şiiri ben daha bu sabah yazdım.

Müezzin:

-Sen Nabi misin? diye sorar.

-Evet, ben Nabi'yim.

Müezzin Efendi Nabi'ye sarıldı, ağlıyordu. Nabi'ye dedi ki;

-Ezana-ı Muhammediyeyi bu şekilde bitirmemizi bize Sevgili Peygamber Efendimiz tembih etti. Buyurdular ki bu sabah namazına benim çok sevdiğim Nabi diye bir kulum gelecek. Ezanın sonuna onun bu şiirini ekleyin.

Bu sözleri duyan Nabi hıçkırıklara boğuldu ve kendini kaybetti.

İşte şair Nabi hazretlerinin bu hali FENA Fİ'R RESÜLDÜR. Böyle bir dervişin bunun arkasından ulaşacağı makamda FENA FİLLAH makamıdır. Fena fi'r-Resülde Mahbubiyet-i Muhammediye halinde olan derviş, Fena Fillah da mutlak tevhide ulaşmış olur. Her şey teke inmekte ve her şey O'nu tespah etmektedir.

(96 Umre sohbetlerinden)

HABİRE ŞİKÂYET EDİYORSUNUZ! ŞÜKRÜMÜZ YOK, ŞİKÂYETİMİZ ÇOK!

M.ALİ DENİZ (R.A)

Derviş kişi, kış demez, soğuk demez, buzu kırar abdestini alır. Biz soğuk deriz, hastayız deriz, türlü sebeplerle gaflete düşeriz.

Hâlbuki bize çok büyük bir emanet teslim edilmiştir. Bu emanetin büyüklüğü karşısında, bu zorluklar, imkânsızlıklar, hastalıklar bir hiç mesabesinde.

Biz ha bire şikâyet ediyoruz, şükürümüz yok, şikâyetimiz çok. Hâlbuki hiç şikâyet etmemeliyiz, şikâyetler Allah rızasına ters düşer. O'nun rızasına kavuşmamıza engel olur.

Allah-u Teâlâ, sana insan olarak öyle büyük nimetler vermiş ki, alnını secdeden hiç kaldırmadan şükretsen, şükürünü gereği gibi yerine getiremezsin, bulduğuna bulamadığına hep şükür edeceksin, sabretmeye bile sıra gelmeyecek.

Sevgili Peygamber Efendimiz (SAV) buyuruyorlar ki, “Cennet de ilk çağrılacak olanlar, bollukta ve darlıkta hep Allah’a şükredenlerdir.”

Cüneyd-i Bağdadi Hazretleri bir hacı baba ya sorar ki

-Hacı baba nasıl geçiniyorsun?

-Evladım bulunca şükrediyoruz, bulamayınca sabrediyoruz.

-Hacı Baba senin bu dediklerini, bizim Horasan köpekleri de yapıyor

-Peki, evlat siz nasıl yapıyorsunuz?

-Hacı baba biz bulunca dağıtıyoruz, bulamayınca şükrediyoruz.

Şükür her türlü nimetin yüce yaratıcıdan geldiğini bilmek ve tefekkür etmektir. Şükür imanımızın en güzel belirtisidir. Bulduğuna, bulamadığına hep şükredeceksin. Çok darda kalırsan sabredeceksin. Hiç şikâyet yok. Kaşığına geleni yutmasını bileceksin. Şükretmemek hep senin aleyhinedir, şükretmek ise hep lehinedir.

(Umre sohbetleri)

SADAKA HUKUKU ORTADAN KALDIRMAZ

M. ALİ DENİZ (R.A.)

Rahmetli hocamızın Umre ve Hac seyahatleri çok kalabalık olurdu. Her gece sohbetler yapılır, hocamıza sorular sorulurdu.

1996 Umresinde bir sohbet de hocamıza çok ilginç bir sual soruldu.

-Hocam, sadaka hukuku ortadan kaldırır mı?

M. Ali Deniz Efendimiz soruya hemen cevap verdi.

-Hayır, sadaka hukuku ortadan kaldırmaz.

Ama sadaka çok önemli bir ibadettir. Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) sadakanın fazileti, üzerinde çok durmuştur. Efendimiz buyurdular ki bir hurmada olsa sadaka verin. Bir hurmanın yarısıyla bile olsa, kendinizi cehennem ateşinden koruyun. Vermek için yarım hurmayı da bulamazsanız, o zaman tatlı söz ve güler yüzle muamele edin. (Buhari-Müslim)

Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) buyurdular ki; sadaka Cenab-ı Hakk'ın gazabını söndürür ve insanın kötü şekilde ölmesini önler.(Tirmizi)

Sadaka Allah rızası için verilmelidir. Allah-u Teâlâ için yapılan en güzel amellerden birisi sadakadır. Her

amelimizde olduğu gibi sadaka vermede de niyet çok önemlidir.

Bir gün sevgili Peygamber Efendimiz sohbet ederken şöyle buyurdular;

-Bir dirhem sadaka, yüz bin dirhem sadakayı geçti!

Sahabey-i kiram efendilerimiz sordular;

-Bu nasıl olabilir ya Resulullah?

Efendimiz (sav) buyurdular ki;

-İki kişi vardı, birisi fakirdi iki dirhem parası vardı. Bir dirhemini sadaka olarak verdi. Onu gören zengin bir adam yüz bin dirhem sadaka verdi. Fakir adam bir dirhem sadaka verirken, “Ya Rabbi imkânım olsaydı senin yolunda daha çok verirdim. Sen uğrunda bütün malların, canların feda edileceği Rabbimsin, azımı çoğa tut ey Rabbim” diye içinden geçirmiş. Zengin adam ise; “Ben herkesten çok sadaka verdim” diye düşünüyordu!

İşte kış geldi, okullar açıldı, çocuğuna üst baş, ayakkabı alıyorsun, bir yetimi ayağı çıplak, üstü başı perişan bir garibanı da kendi çocuğun gibi giydirirsen o zaman bu sadaka arş-ı alaya çıkar.

Sevgili Peygamberimiz (sav) buyurdular ki; “SADAKA YETMİŞ BİN ŞERRİN KAPISINI KAPATIR”.

LOKMANIN HELALİ HEM HAKK'A HEM DE HALKA İTAAT ETTİRİR

M.ALİ DENİZ (R.A)

M. Ali Deniz Efendimiz sohbetlerinde üç ana konu üzerinde çok dururdu. Bunlar:

1-Tevhid

2-Zikir

3-Takvâ

Takvanın en önemli meselesi olan helal rızık konusunu merhum hocamız, bir sohbetinde şöyle anlatmıştır.

Dünya malını Allah-u Teâlâ kullarına ihtiyaçlarını görsünler diye vermiştir. Bu malı helalinden kazanmak esastır. Çalışıp helalinden kazanmaktan maksat o malı biriktirmek değil, helalinden yiyip rızıklanmak ve bu helal rızıkla ibadet ve taat da bulunmaktır.

İbrahim Edhem Hazretleri buyuruyor ki; “Gerçek kulluğa ibadetle değil, boğazınızdan geçen helal lokma ile kavuşursunuz.”

Bir türlü rahat edemediğim konuyu hocama soruyorum.

-Hocam yazlıkta her sabah köye doğru yürüyüş yapıyorum. Bir bahçenin yanından geçerken, bahçede ki incir ağacının yola sarkan dallarından gelen geçen koparıyor, ben de koparıyorum...

-Hocam gülümseyerek, ne yaptın Mehmet Bey, dibine düşeni bile sahibinin izni olmadan almak helal olmaz...

Bu kitabı hazırlarken Ali Okur abimizi ziyarete gitmiştim. Kahvelerimizi içtikten sonra, hocamızla ilgili bir kitap hazırlığı içinde olduğumu söyleyerek, bana biraz rahmetli hocamızı anlatmasını istedim.

-Mehmet Bey sana şu kadarını söyleyeyim; rahmetli hocamızın yetiştiği ailesi kadar üstün ahlak sahibi, takva sahibi bir aile bulmak çok zordur. Bunlar helal rızık, hak, hukuk deyince kılı kırk yararlar. Allah rahmet eylesin bir bağa bahçeye gittikleri zaman, babaları Ali Efendi, anneleri Halime Hanım'ı çocukların önüne katar, aman bir şey koparmasınlar yere düşmüş bir şey almasınlar diye.

Bu sohbet esnasında şöyle bir sual soruldu

-Efendim çocuklarımızı nasıl terbiye etmeliyiz. Hocamız buyurdular ki;

-Çocuklarınıza helal lokma yediriniz... Helal lokma ile büyüttükten sonra onların terbiyesinden korkmayınız. Allah-u Teâlâ onları korur. Önce lokmanın helalini haramını öğret. Lokmanın helali insanoğlunu hem halka hem de Hakk'a itaat ettirir. Haram lokma ise her ikisine de isyan ettirir...

İMTİHAN

İnsanoğlu en çok dilinden sıkıntı çeker. Dili onu cennete de götürebilir, cehenneme de.

Hız. Ebubekir (R A) efendimiz mübarek eliyle dilini tutarak,
Hız. Ömer (RA) efendimize;

-Ya Ömer başıma ne geldiyse hep dilimdendir, demiştir.

Hız Ali (RA) Efendimiz de

-İnsan dilinin altında gizlidir, onu konuşturun nasıl bir insan olduğunu anlarsınız, buyurmuştur..

Hız.Y unus Emre (R A) de

*“Dil ola kese savaşı
Dil ola kestire başı
Dil ola ağulu aşı
Yağ ile bal ede bir söz” demiştir.*

Bir yaz günü Burgaz’da ki evimize rahmetli hocamızla birlikte, arkadaşlarımızın katılımıyla bir sohbet tertiplemiştik. Hocamız çok güzel anlatıyordu. Sohbet iyice derinleşti. Hocam biraz nefeslenmek için biraz duraklayınca, ne zamandır kafamı kurcalayan soruyu sormaya karar verdim. Kafamı kurcalayan soru Kur’an’ı Kerimle ilgiliydi.

-Hocam bizim arkadaşlar hiç Kur’an-ı Kerim okumuyorlar.

Rahmetli hocam hiddetlendi.

-Onu da sen okut! Biz bu yoldan kimseyi kovmadık amma!

Eyvah hocam beni kovacak... Hemen yerimden kalktım, hocamın önünde diz çöktüm.

-Hocam ben cahilim, bilgisizliğimden böyle konuştum, lütfen beni affedin.

Bir Allah dostunun

Dilim dilim ah dilim

Beni ettin dilim dilim

Dediği noktadaydım. Salonda çıt çıkmıyor. Sinek uçsa duyulacak.

Hocam hiç yüzüme bakmadı. Bende diz üstü, boynum eğri, hiç pozisyonumu bozmadım. Ne kadar vakit geçti bilmiyorum, bana saatler gibi geldi, en az 15-20 dakika hocam da ben de böylece bekledik. Sonunda hocamın mübarek yüzü güldü, öpmem için elini bana uzattı, mübarek pamuk ellerinden öperek edeple yerime geçtim. Çok şükür affedilmiştim.

Ertesi akşam hocamızın Burgaz'da kaldığı en köşedeki evde gurup başkanlarının toplantısı var. Ben davetli değilim ama Rabbimin lütfu, bende gittim.

Hocam beni görünce hem şaşırdı, hem de sevindi. Mübarek elini öpünce elimi tuttu bir müddet bırakmadı, elimi okşadı.

Bu yolun darılma yolu değil, gerektiğinde tokat yiyerek eğitilme yolu olduğunu biliyordum. Benim için çok büyük bir imtihandı, şükürler olsun ki başarıyla sonuçlandı...

Sene 1995 Ramazan ayın da sevgili Peygamber Efendimizi (sav) biri yakaza halin de olmak üzere iki defa gördüm. Mübarek ellerinden öptüm. Mübarek rüyaları hocama anlatınca çok memnun oldu.

-Mehmet Bey oğlum, bir mürşidin vazifesi, müridini Sevgili Peygamber Efendimizin kucağına ulaştırmaktır. Tebrik ederim. Arkadaşlarına anlatabilirsin...

EL KARDA GÖNÜL YAR'DA

Bir akşamüstü yine çorapçı İsmail abinin Kapalıçarşı'daki dükkânındayız. Dükkân küçük, yedi sekiz kişi geldi mi doluyor, yine dolmuş. Hocam oturuyor, ellerinden öpüp bir köşeye sıkışıyoruz. Biraz sonra Abdal Fırınından simitlerde geldi, arkasından çaylarda geldi. Hepimiz oturuyoruz. Bir tek İsmail abi ayakta o hem ev sahibi, hem de dükkân sahibi.

Hocam sohbet ediyor. Biraz sonra dükkânın üst kapısından iki hanım efendi içeri girdiler, çamaşır çorap vs. alacaklar. İsmail abi onları karşıladı, fısır fısır yavaş konuşuyorlar. Hocamızda sohbeti yavaşlattı. On onbeş dakikalık bir alış veriştikten sonra hanımefendiler alış veriş bitirip gittiler.

Hocam bana dönerek:

-Mehmet Bey bu alış veriş ne derler bilir misin? Buna tasavvufta "El karda, gönül yarda" derler. İşte bizde böyle olmalıyız. Günün hangi saatinde olursa olsun, ne işlersek işleyelim işimizi yaparken, vücudumuz abdest de, dilimiz zikirde, gönlümüz fikirde, elimiz ayağımızda işimizde olacak. Uyumak da insanoğlunun önemli bir işidir. Onda da abdestli, edepli, zikirli ve fikirli olmalıyız. Biz uyuruz ama kalbimiz, ruhumuz uyumaz. Eğer zikrini dilinden kalbine indirdiysen, sen uyusan da Allah Allah Allah der.

MÜ’MİNİN NAMAZININ GÜZELLİĞİ, TAKVASINDAN BELLİ OLUR

M.ALİ DENİZ (R A)

Bir sohbet de hocamız Mehmet Ali Deniz Efendimiz buyurdular ki, “Namaz dinimizin direğidir, müminin kurtuluşa ermesi ancak namaz kılmakla mümkün olur”.

Namaz kılan kişinin üzerine Allah-u Teâlâ’nın rahmet nurları yağar. Namaz nefsimizin eğriliklerini, yanlışlarını düzeltir. Böylece huşu içinde kılınan namazla, kişinin miracı gerçekleşmiş olur. Bu şekilde namaz kılan kişinin dünya işleri de düzgün olur. Namaz kılan kişi sevecen, mütevazı olur. Allah (cc) korkusu ile helal rızıkta hak ve hukukta kılı kırk yarar. Cömerttir, hasetlik nedir bilmez, herkes tarafından sevilen sayılan bir kişidir.

İşte böyle namaz kılan müminler, namazın nuru ile nurlanmışlardır, cami ve cemaat onları her geçen gün daha çok güzelleştirmiştir. Beş vakit namazı cemaatle kılıp da bu güzelliklere kavuşmayan insan çok azdır. Çünkü huşu ile kılınan namaz her geçen gün insanı güzelleştirir ve Allah’a yaklaştırır.

Bir kişi camiye, namaza devam ettiği halde, sözünde durmuyorsa, helal, haram, hak, hukuk dengelerine dikkat etmiyorsa, kıldığı namaz da birçok eksik ve yanlışları var demektir.

Bu nedenle kişinin camiye gitmesine değil, camiden sonraki yaşantısına bakacaksın. şu sözü hiç unutmayın “Müminin namazının güzelliği takvasından belli olur”.

ZOR BE, ZOR BE

İshak Paşa Camii İnegöl'ün en merkezi, en meşhur camisidir. Bahçesi ve etrafı düzenli ve güzeldir. Cami cemaati namazdan evvel ve namazdan sonra caminin bahçesinde sohbet ederler.

Hemen hemen her kasabanın her köyün ve her caminin bir iki meczubu vardır. Bunlar bilinip tanınırlar ve cami cemaati tarafından korunup kollanırlar.

İshak Paşa Camii'nin meczubu da "Piri" diye bir garip. Devamlı söylediği dilinden düşürmediği bir sözü var. Zor be, zor be!

Rahmetli hocamız ve arkadaşları namazlardan sonra çay içip sohbet ediyorlar, bir çay da Piri'ye söylüyorlar.

Piri hem çayından bir fırt çekiyor, hem de "zor be, zor be" diye söyleniyor.

Mehmet Ali Deniz Efendimiz, masada bulunan, Şıbalı Hüseyin Efendi'ye:

-Şıbalı, Piri'ye sor bakalım zor olan neymiş? Şıbalı soruyor:

-Piri zor olan ne? Piri cevap veriyor:

-İnsan olmak zor, insan olmak zor...

Cevap müthiş, masadaki herkes cevabın güzelliği karşısında mütebessim... M. Ali Deniz Hocamız, gülerek Şıbalı Hüseyin'e,

-Şibalı dersini aldın mı?

Bir sohbet de hocama,

-Hocam bizim yolumuzun, daha doğrusu bütün tasavvuf yollarının sonu nedir? diye sormuştum.

Rahmetli hocamız şöyle cevap verdi:

-Bütün tasavvuf yollarındaki seyr-i sülükün sonu insan olmaktır. Ama kâmil bir insan olmak. Bu da ancak bir müşid-i kâmile tam teslim olup, seyr-i sülükün gereklerini yerine getirmekle mümkün olur. Büyük özveri gayret ister, şu meczup Piri'nin dediği gibi zor bir iştir. Zordur, zordur ama derviş olan kişi zor olanı başarandır,

D E R V İ Ş D İ R

Her derde derman

Takvâ da yaman

Söylemez yalan

Dervîşdir dervîş

Dilinde zikir

Gönlünde fikir

Elinden yenir

Dervîşdir dervîş

Bükükdür başı

Şükürdür aşı

Akar göz yaşı

Dervîşdir dervîş

Saklar sözünü

Yumar gözünü

*Yakar özünü
Dervîşdir dervîş.*

Mehmet Gülal

RAHMETLİ HOCAM MUHİDDİN-İ İBN-ÜL ARABİNİN VARİSİYDİ

Hafız İbrahim Gürkan

İbrahim ağabeyi ziyarete gittim.

-Ağabey rahmetli hocamız M. Ali Deniz'in sohbetleri ile ilgili bir kitap hazırlığı içindeyim, sende çok hatıralar olmalı, biraz anlatır mısın? dedim.

-Mehmet Bey, hocamız M. Ali Deniz Efendimiz, bu âlemde gereği gibi tanınıp bilinmeden ahiret âlemine göçmüştür. Hocamız çok büyük bir Allah (cc) dostu veliyullah ve mürşidi kâmil idi. Allah (cc) ve Resulullah aşkı ile yanıp tutuşan bir mürşidi kâmil idi. Tevhidi bir anlatmaya başladı mı coştukça coşar, tevhid sohbetleri sabahlara kadar sürerdi. Bursa'mız da Muhiddin-i İbn-ül Arabi Hazretlerinin varisi idi. Vahdet-i vücud nazariyesini çok iyi anlatırdı.

Derviş efalini Hakk'a veren kişidir. O'ndan başka fail yoktur diyerek sohbe başlar Fena ve Beka mertebelerini çok güzel örnekler vererek anlatırdı.

Zikrullah üzerinde çok duran hocamız tevhidi iyi bilip anlamak için müridin her nefeste Hakk'ı zikretme zevkine ulaşması lazımdır, zikrullah imanımızı kuvvetlendirir ve güzelleştirir buyurmuşlardır.

Hafızları severdi. Bir gün Hocama;

-Hocam Rabbim lütfu keremi ile bize güzel seda vermiş, bizi hafız ve mevlithan eylemiş. Biz okuyunca insanlar cezbe kapılıp Allah diye bağırıyorlar. Kendimizi riya, gösteriş, gurur gibi nefsanî afetlerden nasıl koruyacağız, diye sordum.

-Hafız sen tevhid yap. Ya Rabbi benden okuyan sensin de, boyun bük. O zaman cemaatin durumu seni etkilemez, dedi.

Mehmet Bey, hocamız çok sevecen ve hoş görü sahibi idi. Dünyanın en mütevazî mürşidiydi. Cahillik ettim hocamdan izin almadan sakal bıraktım. Bu nedenle hocamın yanında sıkılıyorum. Hocamız bizi bizden iyi biliyor. Mübarek elini öpmek için eğildiğim zaman, tebessüm ederek sakalımı okşadı “hayırlı olsun” dedi.

Umreye gittiğimde, tavaflarda hep hocamı da görüyorum. Gelince kendisine anlattım.

-Tebessüm ederek, orada da bizimle beraber misin, be yahu buyurdular”.

BAKMASINI BİL!

Rahmetli hocamız deniz havasını çok severdi. Şükürler olsun bir akşam Mudanya'daki evimizde sohbet etti... O akşam bir soru sordum.

-Hocam, bu yazlıklarda herkes açık saçık, pek rahat edemiyorum, ne tavsiye edersiniz?

-Bakmasını bil, buyurdular...

Bakmasını bilmek... Var oluşun, eşyanın hakikatini bilmekle aynı kapıya çıkıyor. Rahmetli hocamız bir başka ifade ile tevhide dön, tevhidi yaşa buyuruyordu.

Nebatat, cematat, hayvanat ve insanat bütün yaratılmışların hepsi Hakikat-ı Muhammediyeden (Nur-u Muhammediyeden) yaratılmışlardır. Eşyanın hakikati budur.

Hocamız Hakikat-ı Muhammediyeye örnek olarak Veysel Karâni hazretlerini anlatırdı.

Veysel Karâni Hazretleri, Peygamber Efendimize görmeden aşık olmuş (üveysi). Sevgili Efendimiz (sav) de onun bu aşkıdan haberdar. "Bana Yemen'den Rahmanın kokusu geliyor" buyuruyordu..!

Veysel Karâni Hazretleri annesinden izin alıp Medine'ye Peygamber Efendimizi görmeye geliyor. Peygamber Efendimizin kapısını çalıyor.

Hiz. Fatma annemiz kapıyı açıyor.

Veysel Karani:

-Kızım Peygamber Efendimiz evde mi?

Hz Fatma (ra):

-Babam evde yoktur.

Veysel Karâni:

-Kızım sen de babanı tanıyamadın mı, diyor ve annesine verdiği söz üzerine köyüne geri dönüyor.

Biraz sonra Peygamber Efendimiz eve geliyor, kapıda aynı kokuyu, Yemen'den Rahmanın kokusunu hissediyorum dediği kokuyu hissediyor.

-Kızım eve kim geldi?

Hz Fatma ağlamaklı:

-Babacığım kapıya bir Arabi geldi, seni sordu, ben de babam evde yok deyince, bana "kızım babanı sende mi tanıyamadın?" dedi ve gitti. Babacığım ben seni tanıyamadım mı?

Peygamber Efendimiz tebessüm ederek,

-Kızım abdestini tazele de yanıma gel, buyurdu.

Hz Fatma annemiz abdestini tazeleyip gelince, Peygamber Efendimiz mübarek ellerini uzatarak,

-Kızım ellerimin üzerine bas, buyurdular.

Hz Fatma annemiz babasının mübarek ellerine basarak biraz yükselince hücreyi saadetlerindeki bütün eşyalardan, sevgili Peygamber Efendimizin mübarek yüzleri görünmeye başladı. Çünkü 18 bin alem yaratılmadan önce O'nun nuru (Hakikat-ı Muhammedi)yaratılmış ve o nurdan da 18 bin âlem halk olmuştur. Yaratılan her şey Allah-u Zülcelalin sıfatları ile sıfatlanmış ve isimlerine bürünmüştür.

HOCAM FEYZ NE DEMEKTİR?

Bu soru umredeki sohbetlerde hocamıza soruldu. Hocamız bu soruyu şöyle cevapladı:

-Şuan Mekke de büyük bir feyz ortamında bulunuyoruz. Biz ne diyoruz; Kâbe'ye, Kur'an-ı Kerime, anne ve babanın yüzüne, mürşidi kâmile bakmak insanın feyzini artırır diyoruz. Rahmetin bereketin bir madde yönü vardır, biz buna bolluk, bereket diyoruz. Mana âleminde, ibadet tatlarımızda bunun karşılığı ise feyzdır.

Hiç tanımadığın bir Allah dostunun nurlu yüzüne bakarsın; içine, gönlüne bir ruhaniyet, bir ferahlık dolar. Feyzin artar rahatlarsın. Bu güzellik bazen saatlerce, bazen günlerce sürer. İşte bu feyzdır.

Çok sevdiğin bir Hak dostunu ziyarete gidersin, seni görünce ayağa kalkar, o da senin nurundan etkilenmiştir. Bir kaç cümle de konuşunca feyzin iyice artar, aylarca seni idare edebilir.

Kur'an okurken, zikrederken, namaz kılarken aşk ile ihlas ile (huşu) ibadet ederken devamlı feyzimiz artar...

ARZIN MERKEZİNDE BİR ODA!

Vakfımızın müdürü Sn. Feramus Hoca'yı ziyarete gittim. Hal hatır sorduktan sonra,

-Hocam biliyorsun M. Ali Deniz Hocamız2ın sohbetleri hakkında bir kitap hazırlığı içerisindeyiz. Bir kitap bakmaya geldim ama gelmişken biraz hocamdan anlatır mısın? M. Ali Deniz Hocamla nasıl tanıştınız?

-Mehmet Bey, rahmetli Çeyizci Salih benim iyi arkadaşım. O zaman ben Yıldırım Camii'nde görevliydim. Salih Aslanların dükkânına gidip gelerek ona Kur'an öğretiyordum. Bana tasavvufun ve hocasından bahsediyordu. "Bizim dükkâna hocamız çok sık gelir, bir gün seni tanıştırsam inşallah", dedi.

Birkaç gün sonra yine gittiğimde, dükkân da başköşede, orta boylu, sinekkaydı tıraş olmuş, kısa kollu bir gömlek giymiş birisi oturuyordu. Salih Bey beni görünce; "Hocam bana Kur'an-ı Kerim öğreten Feramus Hoca bu, Yıldırım Camii'nde imam" dedi.

Bende Hoca Efendi'nin elinden öptüm ve gösterilen yere oturdum. Biraz şaşkındım. Salih Bey'in bahsettiği mürşid bu beyefendi olmalıydı. Ama böyle bir mürşid-i kâmil olur muydu?

O gece bir rüya gördüm. Dünyanın dibine doğru bir tünel vardı. Tünelde gidiyordum, tünelin önü arkası karanlık, ama benim bulunduğum bölüm aydınlıktı. Tünelin kenarları altın

kaplıydı. Tünelde benimle gelen birisi daha vardı. Kendisini görmüyordum ama sesini duyuyordum.

Bana sesleniyor: “Altın lazımsa istediğin kadar alabilirsin.” Tünelde hızla ilerlemeye devam ediyoruz. Tünelin sonu kıp kırmızı bir odaya varıyor. Yanımdaki ses “burası arzın merkezi” diyor. Bir oda var. İki kişi karşılıklı oturmuşlar. Beni takip eden ses;

“Ya Feramus, bugün gördüğün M. Ali Deniz Hocayı hatırladın değil mi? İşte onun karşısında oturanda, iki cihan sultanı sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (sav) efendimizdir.”

Büyük bir heyecanla ve sevinçle, hem de mahcubiyetle uyandım.

-Feramus Hoca seni tebrik ederim tasavvufa çok güçlü bir giriş yapmışsın. Kolay kolay nasip olmayacak bir giriş. Sonra ne yaptın?

-Hemen o gün Çeyizci Salih’i buldum. Beni M. Ali Deniz Efendi’ye götürmesini istedim. Hoca Efendi Kuyumcu Zeki Bey’in dükkânındaymış; oraya gittik, rüyayı anlattım, mübarek ellerinden öperek zikir aldım.

-Daha sonra neler oldu?

-Her mürşid-i kâmilin öğrencisine sahip çıkması gibi rahmetli hocamızda bize çok sahip çıktı, altından kalkmakta zorlandığımız birçok sıkıntımızda bize yol gösterdi. Mesela, hanımım hastalandı doktorlar hemen ameliyat olması gerekiyor dediler. Hocamıza sorduk “acele etmeyin, bir de

Dr. Vicdan Hanım’a götürün, inşallah ameliyatsız iyileşir” dediler ,Dr.Vicdan hanımın kontrolü altında, çok şükür iyileşti.

Mehmet Bey, hocamızı tanıdıktan sonra dünya hayatımız da, ahirete yönelik hayatımız da güzelleşti elhamdülillah.

ADAMIN NAMAZINDAN SANA NE? ONDA TECELLİ EDEN HAKK'I ÖĞRENEMEDİN Mİ?

Setbaşı'ndaki muayenehanemizin olduğu binada bir kapıcımız vardı. Sessiz, sakın bir adamdı. Severdim kendisini. Hiç bir talebi olmazdı.

Bir gün bir talepte bulundu, ihtiyacı varmış bir miktar borç istedi. Ona dedim ki;

-Mümin Efendi şu anda elim biraz dar, dua edelim de ameliyat çıksın, senin istediğin parayı vereyim. Ve dediğimden utandım, yarın ona gerekli parayı vermeye karar verdim.

Ağustos ayındaydık hava çok sıcak olmasına rağmen ertesi gün, arka arkaya üç bademcik ameliyatı geldi.

Öğlene kadar hepsini yaptım ve Mümin Efendi'nin istediği parayı verdim. Duası kabul oldu diye sevinçliydim. Bu sevinçle hocam M. Ali Deniz Efendimin yanına gittim. Olayı olduğu gibi anlattım, gülümsedi ve iyi yapmışsın dedi.

-Hocam, Mümin Efendi'nin duası kabul oldu ama ben onu hiç namaz kılararken görmedim!

Hocam bana hayretle bakarak ellerini hızla dizlerine vurarak;

-Sana ne adamın namazından! Sen o yardımı kime yaptığını bilmiyor musun? O yardımı onda tecelli eden Zat'a yaptığını hala öğrenemedin mi?

BU ÇALIŞMALAR BURASI İÇİN YETMİYOR

Kuyumcu Zeki Bey

Hocamızın öğrencilerinin uğrak yerlerinden birisi de terzi İsmail Efendi'nin dükkânıdır. Bir akşamüstü bende uğradım. Terzi Şerafettin Bey de oradaydı. Hâl hatır faslından sonra;

-Şerafettin Bey, rahmetli hocamız M. Ali Deniz Efendimizin sohbetleri hakkında bir kitap hazırlığı içerisindeyiz. Rahmetli Zeki Bey'le birlikte devamlı hocamızın yanındaydınız, biraz anlatır mısınız, diye sordum.

-Mehmet Bey, devamlı tasavvuf kitapları okuyordum, tasavvuf sohbetleri hoşuma gidiyordu. Bir arayış içindeydim. Takip ettiğim bir hoca efendi vardı, sohbeti güzeldi ama namaz kılmıyordu, onu terk ettim. Başka bir hoca efendi buldum, kadın terziliğini bırak dedi; ben onu bıraktım. Mehmet Ali Deniz Efendi benim üçüncü kapımdı. Ahmet Cangül ile iyi arkadaşız, M. Ali Bey'e intisap etmiş ama bana söylemiyor... Hamdi Baba'nın oğlu Ali Ulvi'yi severim, her gün görüşürdük, benim tasavvufu sevdiğimi anlayınca, "sen Ulu Cami'nin önündeki Nargileli Kahve'ye git, oraya namazdan sonra M. Ali Deniz hoca gelir onu dinlersin" dedi. Böylece M. Ali Deniz hocamla tanıştık. Bir kandil gecesinde rahmetli Hacı Hüseyin Efendi'nin evindeki sohbete ben de davet edildim. O gece M. Ali Deniz Efendi çok celalliydi, şaşırdım! Bu benim üçüncü kapımdı. İstihare yapmaya karar verdim... Ve yaptım... Rüyamda M. Ali Deniz

Efendi ile Ali Ulvi Efendi yan yana duruyorlardı; ben Ali Ulviye, “M. Ali Deniz Hoca dün akşam senin için şunları şunları söyledi” dedim. Ali Ulvi Bey, “Doğru söylemiş” dedi. Sonra rüyamda babamı gördüm. Arkasında Hz. Muhammed Mustafa (sav) hattı asılı. Babam bana diyor ki, “Oğlum tam tevhid yolundasın...” Rüyamı M. Ali Deniz Efendimize anlatıp elini öptüm ve zikir aldım elhamdülillah. Elini öptükten sonra hocam Şerafettin Bey “Bu rüya sana niye gösterildi biliyor musun? Bu yola inanmazdın, inanasın diye gösterildi” dedi.

-Şerafettin Bey, rahmetli Zeki Bey ile çok candan dosttunuz ondan bir şey anlata bilir misin?

-Mehmet Bey, Zeki Bey Kadir Gecesi rahmetli oldu. Bir kaç gün sonra, bayramın birinci günü can dostumu rüyamda gördüm. Rahmetliye şöyle sordum:

-Zeki Bey orada durumlar nasıl, nice?

-Şeref yarın bayramlaşmak için toplanacaksınız, arkadaşlara selam söyle, bu çalışmalar burası için yetmiyor...!

Bu sefer ben Şerafettin Bey’e soruyorum,

-Niye yetmiyor Şeref Bey?

-Mehmet Bey, biz hep hocamızın yaptıklarını, söylediklerini anlatıp duruyoruz. Ama bunları gereği gibi kendimize tatbik etmiyoruz da ondan!

KİMDİR EN SEVDİĞİMİZ?

M.ALİ DENİZ (R.A)

En sevdiğimiz elbetdeki

-Allah (cc) ve O'nun Resulü (sav).

Ama iş bununla bitmiyor, o en çok sevdiğimizi, en sevmediğimizde görüp bilmedikçe yol alıp kemâle ulaşamazsın!

Rahmetli M. Ali Deniz Hocamızın arkadaşlarımız arasında gizli sandığı Ahmet Cangül kardeşimizdi. Bir mürşidi kâmile gelen kişi onun mübarek elinden tutarak benliğinden sıyrılmak ister. Bir lütf-u ilahi olarak rahmetli hocamız Ahmet Cangül'ün elinden tutmuş, onu kendisine baston edinmiştir. (Bu ifade Ahmet'in)

Bu nedenle Ahmet Cangül, hocamızın gizli sandığıdır. O sandığın kapısını biraz açıp hocamızın hazinesinden faydalanmak için Ahmet Cangül'ü ziyaret ettim. Çay, kahve faslından sonra,

-Ahmet Bey, hocamızın devamlı yanıdaydın, hizmetindeydin bize biraz anlatır mısın, dedim.

-Mehmet Bey, hocamızın o kadar güzel sözleri, sohbetleri var ki, hangisinden başlayalım?

-Ahmet, mümkünse zikrullah ile başlayalım.

-Şükürler olsun yaz kış demeden arabamla hocamın emrin deydim. Bir gün İnegöl'e gidiyoruz, kar yağıyor. Arabanın camı karla kaplandı, sileceği çalıştırdım önümüz açıldı.

O zaman rahmetli hocamız buyurdular ki, "Bak Ahmet... Nasıl silecek çalışınca önümüzü açıyorsa zikir de aynen böyledir" dedi ve zikir muhabbeti İnegöl'e kadar devam etti.

Zikir insanın gönlünü ferahlatır, önünü açar, işlerini kolaylaştırır.

Zikir gönlümüzden gayrıyı çıkarır, kişiyi her nefes de Allah (cc)'a kavuşturur.

Zikir dünya telaşesini ortadan kaldırır, bize manevi bir zenginlik güzellik verir.

Devamlı zikirle meşgul olanlar huzur-u ilahide olduklarının murakabesi ve müşahedesi ile her daim abdestli, her nefes de zikirli, her nimet de şükürlü ve her bakışta ibretli, tefekkürlü olmaya gayret gösterirler.

Mehmet Bey Hocamız hiçbir zaman maleyani konuşmaz, kimse hakkında eksik noksan söylemez. Diline gerçek manada sahip bir Allah (cc) dostuydu. Bu hususta şöyle derdi:

"Ovalara sığmayan bir koyun sürüsü içinde anasını kaybeden kuzu, anasının melekesinden onu tanır ve bulur hiç yanılmaz. İşte o kuzunun meleme sesinden anasını bulduğu gibi, senin ağzından çıkan sözde gün gelir seni bulur."

Hocama intisap ettiğim günlerdeydi ziyaretine gittim. Hocam hep bize hizmet ediyor, kahveleri getirdi. Ben bu mütevazılık karşısında eriyorum. Rahmetli hocam dedi ki,

“Bak Ahmet Bey, aramızda bir fark var. Sen sendekinden habersizsin, ben bendekinden haberliyim, tanıyorum. Şunu iyi bil ki bendeki de senden haberli. İşte bizim vazifemiz onu sana tanıtmak olacak.”

Hocam sohbete devam etti...

“Ulu Cami’deki havuzu bilirsin, billur gibidir, dibindeki paraların kaç kuruş olduğu görülür. İşte Ahmet Bey oğlum, sendeki gönül havuzunu da Ulu Cami havuzu gibi pırlıl pırlıl yaparsan, bu 18 bin âlemin gerçeğini, sahibini, sultanını gereği gibi tanıyıp bilirsin. Bak Ahmet. Bu dünyaya gelmekten maksat, en sevdiğini bulmak, tanımak ve sevmektir. Kimdir en sevdiğimiz? Allah (cc) ve Resulü (sav). Ama iş bununla da bitmiyor. O en sevdiğini, en sevmediğinde görmedikçe, bilmedikçe yol alıp kemâle ulaşamazsın. Ve o en sevdiğini hiçbir âlemde göremezsın, bulamazsın.”

Bir akşam Burgaz da hocamın oturduğu yazlıkta sohbeteteyiz. Hocam, hacı anne, bir de ben varım. Hocam uyukluyor, biz hacı anne ile arkadaşlarımızdan birisinin bir işini konuşuyoruz. Bu arkadaşın çok yanlış yaptığını, sonra çok üzüleceğini hacı anneye anlatıyorum.

Hocam birden uyandı

“Bak Ahmet, bu konuştukların sana vebal olarak yeter.”

Toparlandık... Dersimizi hatırladık hocam bize dilinize sahip olun bu dil sizi cennete de götürür, cehenneme de derdi. Sevgili Peygamber Efendimizin bir hadis-i şerifini hep söylerdi. “Hayır söylemek hariç, dilinize hakim olursanız, şeytanı yenersiniz”. Hz. Ebubekir Efendimizin (r.a.) dilini eliyle tutarak “ya Ömer başıma ne geldiyse hep bunun yüzünden” dediğini hocamdan dinlemiştik.

1985’den beri rahmetli hocamın devamlı yanındayım, her yere ben götürüp getiriyorum, ne olduysa bir ara hocam bana darıldı. Aramıza mesafe koydu. Hiç bana bakmıyor, beni çağırıyor. Cuma namazından çıktık bir hasta ziyaretine gidilecek, hiç bana seslenmedi. Ali Okur abimizle, rahmetli Kemal Cıvancık abiye seslendi. Çok üzülüyorum. Durumu Faik abiye anlattım.

“Abi Hocam bana kırgın, yüzüme bakmıyor. Ama ben ne yaptığımı bilmiyorum.”

Faik abi,

“Ahmet bu günlerde, birileriyle bir dargınlığın, bir kırgınlığın oldu mu?” diye sordu.

“Ağabey biliyorsunuz, bir akrabamız var, ona çok darıldım ve biraz söylendim.”

“Hah, işte odur. Hocanın sana kırgınlığı başka ne olacak.”

“Hocam o zaman bu akrabamı affediyorum ve bir daha onun hakkında konuşmayacağım” dedim. Ama aradan günler geçti, hocam yine bana karşı düzelmedi. Faik Hocama yine sordum.

“Ağabey hocamda bir değişiklik yok!”

“Bak Ahmet, demek ki sen onu dilinle affettin, bütün gönlünle af edip ona yönelmemişsin.”

Yemin ederek dedim ki, “ona karşı gönlümde hiçbir şey kalmadı, hatta onu sevmeye başladım.”

Ertesi gün Beydayı’yı (Çorapçı) arabasıyla giderken gördüm, beni görünce durdu,

“Ahmet haydi atla hocama gidiyoruz” dedi. O akşam hocam diğer arkadaşlarla beraber beni de kucakladı, hal ve hatırımı sordu.

Yine bir akşam rahmetli Aşçı Hüseyin Efendinin evindeyiz. Sohbet yapılıyor. Odanın duvarında TASAVVUF NEDİR diye bir yazı asılı. Hocamız;

“Zeki Bey, şu levhayı oku bakalım ne yazıyor.” dedi. Zeki Bey levhada yazılı olan bütün tasavvuf tariflerini okudu. Rahmetli hocamız “şu üç tanesi çok güzel” dedi:

1- Tasavvuf, her nefeste Hakk-ı zikretmek, her eşyada Hakk-ı tefekkür etmektir.

2- Tasavvuf masivayı görmemek, Hakk’dan gayrıya dil (gönül) vermemektir.

3- Tasavvuf, kendi varlığını yok bilip, Hakk’ın varlığında zinde olmaktır.

Biraz sonra hocamız buyurdular ki, “biz bu üç tanesini seçtik ama bunlar daha tasavvufun girişidir.”

Mehmet Bey Hocamın bu son değerlendirmesi beni şaşırtmıştı. Bunlar tasavvufa girişse, tasavvufun hakikati neydi?

Birkaç gün sonra hocamın evine gittim. Hocam koltuğunda oturuyordu. Elini öpüp oturduktan sonra, “Hocam, tasavvuf (elimle kendisini işaret ederek) şu görüneni, iiyle, dışıyla, etiyle kemiği ile Hakk görmek midir?” diye sordum.

“Hah...İşte tasavvufun hakikati budur Ahmet!”.

BUNA ŞÜKÜR ELHAMDÜLİLLAH

Rahmetli hocamız ömrünün son senelerinde önemli bir hastalığa yakalanmıştı. Hocamıza çok ağır gelebilecek tetkik, tahlil ve tedavilerin yapılması gerekiyordu. Hocamızın bu ağır tetkik ve tedavilerden yorulup hırpalanmasına gönlümüz razı olmuyordu. Hocamızı hastaneden eve çıkardık.

Elbet de biz söylemedik ama hocamız hastalığını biliyordu. Hocama dedim ki;

–Hocam sizi eve getirdik ama fakültede daha geniş tetkik ve tedaviler yaptırabiliriz.

–Yok Mehmet Bey, bana dokunma bir yere gitmem.

Ne yapılırsa yapılsın, hastalığın süresi 2 ile 5 yıl arasındaydı, rahmetli hocamız da biz de haklıydık. Rahmetli hocamız bir gün bile, “Mehmet Bey oğlum, ben sigara içmem, yanlış bir şey yapmam ama bu hastalık bana nereden geldi” demedi. Nerden geldiğini çok iyi biliyordu ve gelenden razıydı. Hastalığı sırasında çok ziyaretine gittim. Akciğerinin bir tarafı tamamen kapanmış, bu nedenle rahat oturamıyor, ancak öne doğru eğilerek biraz rahat nefes alıyordu.

–Hocam bugün nasılsınız dediğimde, her seferinde;

–Buna şükür elhamdülillah dedi ve hiç şikâyet etmedi.

Rahmetli hocamız, gönlünde, fikrinde, dilinde zikir ile hastalığını vuslat zevkine dönüştürmüş, dostuna kavuşma

heyecanını her gün yaşamış ve vakt-i saati gelip, melekleri ve gideceği makamı görünce sevinip;

–BENİ ÇOK BEKLETTİNİZ, deyip kardeşi Faik Efendinin ezan-ı Muhammediyesini dinleye dinleye, Allah Allah Allah diye diye dostuna kavuşmuştur. (17.08.2004)

İYİLİĞİN AZI ÇOĞU OLMAZ

M. Ali Deniz (R.A.)

1990'da, hocamızın mübarek ellerinden öptükten 5-6 ay sonra, sağ solunu biraz tanıyınca, bir gün;

-Hocam, uygun görürseniz, bir vakıf kuralım, çok şükür bir vakıf kurup, yaşatacak durumdayız.

-Mehmet Bey, niçin vakıf kuracağız?

-Hocam, malumunuz daha çok hayır ve hasenat yapmaya vesile olur. Daha büyük hayırlı işleri yapabiliriz.

-Hayrın büyüğü küçüğü olmaz. Vakıf işi para işidir, para işi de zordur. Bizi paralı işlere sokmayın.

1991'de vakıf kurmadık ama, hocamızın izniyle, kurban derilerimizi toplayarak, 28 öğrenciye burs verdik. 1992'de de kurban derilerimizi toplayarak 100 öğrenciye burs verecek duruma geldik ve Milli Eğitim Müdürlüğünün konferans salonunda tasavvuf musikili bir toplantı tertipleyerek, burs kazanan 100 öğrencinin isimlerini açıkladık.

Ertuğrul Seyhan abimiz, Çorapçı İsmail abimiz, rahmetli Avukat Ali Bey ve bu fakir bir vakıf kurabilmek için gayret gösteriyoruz.

Bir gün Çorapçı İsmail abinin dükkanında hocamızla birlikte oturuyoruz. Ertuğrul abi de var. Rahmetli hocamız;

-Ertuğrul Bey bu vakfı nasıl kuracaksınız, nasıl olacak, diye sordu. Ertuğrul Bey;

-Hocam siz emir buyurunuz, ben tüzüğünü hazırlarım, gereken her şeyi yaparız, dedi.

Hep beraber kolları sıvadık, gereken para temin edilip bankaya yatırıldı. Rahmetli Avukat Ali Bey’de mahkemeden kararını çıkarttı ve M. Ali Deniz Kültür Vakfı kuruldu.

Çok güzel sosyal faaliyetler yapmaya başladık. Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu’nda ve Tayyare Kültür Merkezi’nde, tasavvuf musikili, Allah dostlarını anlatan konferanslar tertitledik. Sosyal faaliyetlerimiz büyük hayırlara vesile olmaya başladı ve Nilüfer Belediyesi hudutları içinde bulunan, üç katlı büyük bir ilköğretim okulunu yaptırarak, Milli Eğitim Müdürlüğüne teslim ettik.

Vakıf çalışmalarımızda dikkatimi çeken iki olay var ki hocamızın mübarek gözlerinin dolmasına sebep olmuştur.

Çalı yolunda yanan ormanların bir yerine “M. Ali Deniz Ormanı” yapmak için faaliyete geçtik. Arkadaşlarımızın katılımı ile güzel bir törenle 2000 çam fidanı diktik. Ertesi gün hocama gittim yapılan töreni anlattım. Çok memnun oldu ve bir Hadis-i Şerif anlattı.

Bir gün Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) kabristandan geçerken, bir kabrin başında durdu, diz çöktü. Mübarek gözlerinden yaşlar boşandı, yanındaki sahabeleri sordular.

-Niçin ağlıyorsun Ya Resulullah?

-Bu mevta çok azap çekiyor. Bu nedenle durdum ve dua ettim. Bana yaprakları bol yeşillikli bir dal getirin. Sahabe efendilerimiz bol yapraklı bir dal getirdiler. Efendimiz (sav) mübarek elleriyle o dalı mezarın üzerine, dikti ve suladı. Sonra buyurdular ki;

-Bu yeşil daldaki, yapraklar ve çiçekler zikrettiği müddetçe Rabbim bu kabirdekine azap etmez.

Vakfımız her geçen gün daha güzel, daha hayırlı işler yapmaya başlamıştı. İhtiyaç sahibi bir arkadaşımıza Yıldırım'da bir daire almıştık, bu olaydan sonra hocamla ilk görüştüğümüzde çok memnun olduğunu gördüm, hocam bize;

-Sizler bir arkadaşınıza, başını sokacak, rahata kavuşacak bir daire alacaksınız, Rabbim sizleri mutlaka cennetinde ağırlayacaktır...

İNSANI İNSAN YAPAN GÜZEL AHLAKTIR

H. Muhammed Mustafa (sav)

Muzaffer Özak Hoca Efendi bir tarihte Amerika'ya seyahate gider. Ramazan ayının sonlarıdır. Bayram namazı kılmak için gerekli girişimleri yaparlar ve kilisede bayram namazı kılmak için izin alınır ve hazırlıklar yapılır.

Kilisenin papazı, Muzaffer Özak Hoca'ya derki;

-Biz size kilisemizi verdik, siz olsanız bize caminizi verir misiniz? Muzaffer Özak Hoca Efendi tebessüm ederek;

-Papaz Efendi, siz bizim Hz. İsa (as)'ya inandığımız gibi, Hz. Muhammed Mustafa (sav)'ya inansanız, biz size Sultan Ahmet Camii'ni açardık.

Kişinin imanının derecesi, ölçüsü onun amelinden, ahlakından belli olur.

Sevgili Peygamberimize (sav) sahabeyi kiramdan birisi şöyle bir soru sordu:

-Ya Resûlullah, mümin bir kula verilen en hayırlı, en güzel şey nedir?

Peygamber Efendimiz, buyurdular ki, "bir mümine verilen en değerli, en güzel şey güzel ahlaktır."

Güzel ahlak, edepli, hayâlı olmak, az konuşmak, doğru söylemek, iyilik yapmaya istekli olmak, çok ibadet ve taat da

bulunmak, herkese şefkatli davranmak, aceleci olmamak, kanaatkâr, sabırlı, şükredici olmak, diline hakim olup gıybet etmemek, yalan söylememek, kin tutmamak, haset etmemek, sevdiğini Allah (cc) için sevmek ve sevmediğini yine Allah için sevmemektir. Hocamız sohbetine devam ediyor.

Böyle bir sohbet akşamından sonra o gece bir rüya görüyorum...

Kapı çalınıyor, kalkıp kapıyı açıyorum. Kapıda 17-18 yaşlarında bir kız çocuğu:

-Hocam sana bir soru sormak için geldim.

-Eee sor kızım.

-Hocam mümin kime denir. Ben bunu öğrenmeye geldim.

Ben gülerek,

-Her halde sen bana öğretmeye geldin dedim

Tebessüm ederek,

-Hocam “Ameli ve ahlaki inanışına uygun olan kişiye, mümin denir”.

Evet, insanı insan yapan güzel ahlaktır. Amentüye inanmışsın, ama içki içiyorsun, yalan söylüyorsun, ne kadar ibadet yaparsan yap, insan olup Allah’ın rızasına kavuşamazsın.

Hamdi Baba, şu dört kötü ahlak insanda bulundukça hayvanlıktan kurtulamaz demiştir. Onlar;

1-Haset

2-Yalan

3-Cimrilik

4-Gurur ve kibir...

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri de, kişinin ilmi ve ameli az olsa da, şu dört şey onu üstün mevkilere ulaştırabilir:

1-Güzel ahlak

2-Cömertlik

3-Tevazu

4-Hilim (yumuşaklık)

GÜNEŞ GİBİ SAHAVETLİ OL, O KİMSEDEN NİMETİNİ ESİRGEMEZ

M. Ali Deniz (R.A.)

Biz kimsenin çalışıp kazanmasına mani olmayız, bilakis teşvik ederiz. Çalış kazan mal mülk sahibi ol ki elin sahavete uzansın.

Cömertlik güzel ahlak sahibi insanların olmaz ise olmazıdır.

Sevgili Peygamber Efendimize (sav) sordular:

-Ya Rasulullah kimin imânı en güzeldir?

-Buyurdular ki kimin ahlakı en güzelse, onun imânı en güzeldir.

İşte güzel ahlakın olmaz ise olmazı ise cömertliktir. Cömertlik, Allah-u Teâlâ'nın en çok sevdiği ve kullarında görmek istediği ahlaki bir fazilet ve güzelliştir.

Allah-u Teâlâ kendisine cömertlik faziletine sahip olmayan bir dost yaratmamıştır. Bütün peygamberlerin ve veli kullarının ortak özellikleri cömertlikleridir.

Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) ise insanlık âleminin en cömert kuludur. Kendisinden istenen hiçbir şeyi geri çevirmemiştir. İstenilen şey varsa hemen vermiş, yoksa borçlanıp vermiş, bazen de vaat etmiştir. Peygamber Efendimiz, cömertliğin berekete vesile olduğunu, cömert

kişinin işinde, evinde bu bereketin bol bol görüneceğini belirtmiştir.

Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) **“Cömertlik cennetde bir ağaçtır. Cömert olan kimse o ağacın bir dalına tutunmuştur, o dal onu cennete çeker. Cimrilik ise cehennemde bir ağaçtır. Cimri olan kimse de onun bir dalına tutunmuştur, o dal onu cehenneme çeker...”**
(Tirmizi-Birr)

Cebrail (A.S) buyurdular ki:

“Ya Muhammed, Allah-u Teâlâ buyurdu ki ‘Zatım için razı olduğum din İslam’dır. İslam dinine yakışan en faziletli, en güzel şey de, takva ve cömertliktir.”

Sokakta ayağı çıplak bir gariban gördün, şuna bir çift ayakkabı alayım, karnını doyurayım dedin mi? İşte bu düşünce bu fısıltı melektendir. Yahu sonra veririm, şimdi müsait değilim gibi düşünceler içine girdi mi bu şeytandandır. Şeytan seni yener, gaflete sürükler. Sen gaflete düşme, her zaman cömert olmaya gayret et.

(Burgaz sohbetlerinden)

SEVGİLİ PEYGAMBER EFENDİMİZİN (SAV) KIYAFETİNE BÜRÜNÜRSEN SADECE ARABİSTAN DA GEÇER, GÜZEL AHLAKINA BÜRÜNÜRSEN, DÜNYANIN HER YANINDA GEÇER

M. Ali Deniz (R.A)

Rahmetli hocamız M. Ali Deniz efendimiz, tasavvuf yolunda üstün faziletlere sahip bir melâmet eriydi.

Melâmet bir zevk ve meşrep işi olmakla birlikte, aynı zamanda bir ilim ve irfan işidir. Melâmet anlayışında övülme ve yerilme aynı değerdedir. Melâmeti yaşayan kişiye Melâmi denir. Melâmi iyiliklerini gizleyen, eksik ve kötü yanlarını açığa vuran kişidir.

Melâmi kazancıyla geçinen, iç dünyasında Hakk ile dış dünyasında halk ile olan, nafile ibadetlerini saklayan, kınayanın kınamasından korkmayan bir Hakk dostudur.

En büyük Melâmi, melâmet ehlinin önderi sevgili Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa'dır (sav).

Melâmilik görüşü dokuzuncu asırda **Hamdun Kassar (öl.884)** hazretleri ile **Horasan bölgesinde başlamış ve yayılmıştır. Hacı Bayram Veli Hazretlerine kadar devam eden, bu birinci guruptur. Hacı Bayram Velinin öğrencisi Ömer Sikkini (öl.1475) hazretleri ile Seyit Muhammed Nur'ul Arabi'ye kadar ulaşan ise ikinci guruptur. Seyit**

Muhammed Nur’ul Arabiy ile başlayıp devam edense son ve üçüncü guruptur.

İçinde bulunduğumuz 3’üncü dönem Melamiliğin kurucusu, Muhammed Nur-ul Arabi hazretleri Nakş-i Bendi yolunun Şabaniye’yi Halveti kolunu benimsemiştir. Muhammed Nur-ul Arabi hazretleri tevhit konusunda Muhyiddin-i Arabi (doğ.1165) hazretlerinin VAHDET-İ VÜCUD ve HAKİKAT-I MUHAMMEDİYE prensibini benimsemiştir.

Melâmiliği çok güzel temsil eden ve anlatan M. Ali Deniz efendimizin bir sohbetinde söylediği “Sevgili Peygamber Efendimizin, kılığına, kıyafetine bürünürsen, sadece Mekke ve Medine’de geçer. Eğer güzel ahlakına bürünürsen, dünyanın her yerinde geçer” sözü çok değerlidir.

Rahmetli hocamız bizim işimiz; zikir, zikir, zikir derdi. En büyük eksikliğimiz zikirsizlik. Zikrede zikrede Allah’ın ahlakı ile ahlaklanıp, peygamberi güzellikler ile donanacaksınız. Kılığınla kıyafetinle tanınmayacaksın, kimse seni takkenden, tespihinden tanımayacak. Güzel ahlakınla, edebinle, merhametinle, tevazunla, nezaketinle, sahavetinle bilineceksin. Asla tanınmak derdine düşmeyeceksin ama bilenler seni böyle bilecekler.

(Burgaz sohbetlerinden)

HOCAMIZIN RÜYALAR ÂLEMİNDEN ÖRNEKLER

Elhamdülillah okumuşuz, hocamız var. İslam'ı doya doya yaşamaya çalışıyorum. Bir taraftan da devamlı zikretmeye çalışıyorum. Bir ara “La ilahe illallah” zikrini bıraktım, Selat-ü tefriciye çekiyorum. Sekiz gün gün oldu, Selat-ü tefriciye çekmeye devam ediyorum.

O günlerde bir rüya gördüm. Birisinin iki elinde birer üzüm salkımı var. Sağ elindeki çok güzel olgun, pırıl pırıl parlayan bir üzüm salkımı, sol elinde de bir üzüm salkımı var ama buruşmuş, solmuş bir üzüm salkımı.

Üzüm salkımlarını tutan bana soruyor:

-Mehmet Ali Hoca hangi salkımı istersin? Hem soruyor, hem de cevap veriyor.

-Sağ elimdeki, bu çok güzel salkımı istersin değilmi?

Ben,

-Elbet de onu isterim deyince;

-Üzümün en güzelini tercih ediyorsun da, zikrin niye en güzelini en değerlisini bırakıp Selat-ü Tefriciye çekiyorsun?

-Daha henüz bir yere intisaplı değilim ama dilimi devamlı zikrullahı ve tövbe istiğfara alıştırmaya çalışıyorum.

Bir gece de rüyamda nefis yılanını öldürüp gömdüm. Ama mezarının başında nöbet tutuyorum. Bana soruyorlar;

-Hoca nefis yılanını öldürdün, gömdün. Niye başında bekliyorsun?

-Bu öyle bir düşman ki hiç boş bırakmaya gelmez diyorum.

Nihayet nasip oldu Ali Dayı'dan zikir alarak yola girdim. Rahmetli Ali Dayı Hamdi Baba'ya bizden bahsetmiş. O mübarek de hocayı getirin bir göreyim demiş. Ali Dayı ile birlikte gittik, Hamdi Baba'nın elini öptüm.

-Hayırlı olsun. Babandan izin aldın mı, diye sordu.

-Daha babamın haberi yok dedim.

O gece bir rüya gördüm. Babam bana diyor ki, oğlum sen benden iyi bilirsin, aldığın zikir ve kaynağı çok güzel. Hayırlı olsun, aldığın zikre devam et...

Şükürler olsun gece gündüz zikre devam ediyoruz. Allah-u Teâlâ'nın ve sevgili Habib-i Edibinin derdine düştük. Böyle olunca da Sevgili Peygamber Efendimizi sık sık rüyalarımızda görmeye başladık, elhamdülillah.

İlk senelerdeydi, Sevgili Peygamber Efendimizi (sav) rahlesinin başına oturmuş Kur'an okurken gördüm. Ama nurdan öyle parlıyordu ki gözlerim kamaştı.

Yine bir sene arkadaşlarla hacca gideceğiz, her türlü hazırlık tamam ama ben çok hastayım. Bir iki gün sonra gidilecek, evde yatıyorum. Azıcık dalmışım, Sevgili Peygamber Efendimiz teşrif ederek bana sarıldı, beni sevdi. Uyandım, sevincimden ağladım, hastalığımın da eser kalmamıştı elhamdülillah.

Bursa'mızın meşhur hocalarından, Mehmet Reşadi Hoca Efendi ile bir gün çay içip sohbet ediyoruz. Sohbetimizin sonuna doğru bana dedi ki:

-Hocam maşallah yüzünüz çok aydınlık, sohbetiniz tatlı, konuşmalarınız çok akıcı ve güzel bunu neye borçlusunuz?

-Hocam hüsn-ü zanda bulunuyorsunuz, Allah razı olsun. Hepsi Rabbimin bu fakire lütf-u keremidir. Şükürler olsun hiçbir gün, seher vaktinde gaflete düşmedik. Bir rüyamızda Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) lütfedip dudaklarımızdan öptüğü için elhamdülillah sohbetlerimiz buyurduğunuz gibidir.

BU YOLUN YOLCUSU KİMSE DEN BİR ŞEY İSTEMEZ

M. Ali Deniz (R.A.)

Allah’a giden, O’na ulaşmayı amaçlayan tasavvufi bütün yolların ana gayesi Hakk’ı bilip tanımak, arif bir kul olmaktır.

Kişi bu noktaya nasıl gelir?

Nefsinin sıkıntılarından, dünya telaşesinden kurtulmak için gece gündüz gayret eder. İbadet ve taatlarını nafilelerle iyice güzelleştirip zenginleştirir. Kendisine örnek olarak Sevgili Peygamberimizin (sav) varisi olan müridini örnek alırsa Allah-u Teâlâ’nın ahlakı ile ahlaklanarak O’nun rızasına kavuşabilir.

Tevhit ilmiyle imanını iyice güzelleştiren salik (mürit) *La Faile İllallah* şuuruna sahip olur. O’ndan başka hiç kimsenin, hiçbir şeyin, yaptırım gücüne sahip olmadığını bilir.

*Hep senden isterim ben
Yok senden başka veren
Alan da verende sen
Cân-ı cananımsın sen*

*Ey güzellerden güzel
Aşığım sana ezel
Alanda veren de sen
Cân-ı cananımsın sen*

*Senin kapında kulum
Bitmez sosuz umudum*

*Alanda verende sen
Cân-ı cananımsın sen*

*Garibim yoktur kimsem
Kovsan kapından gitmem
Alanda verende sen
Cân-ı cananımsın sen*

Mehmet Gülal

Bu şekilde Allah'ı tanıyıp bilen arif bir insana, kendi nefsi için başkasından bir şey isteme kapıları kapanmıştır.

Arif-i Billah olan bir mümin için, Allah-u Teala Rum suresi 47 de buyuruyor ki;

“Mü'minlere yardım etmek bize düşer”.

Buhari hazretlerinin naklettiği bir Hadis-i Kutsi de:

“Kulum kendisine farz kıldığım amelleri yaparak, bana yaklaştığı kadar, başka bir amelle bana yaklaşamaz. Kulum ben onu sevinceye kadar, nafilelerle bana yaklaştırmaya devam eder. Ben onu sevdiğim zaman da, işiten kulağı, gören gözü, tutan eli ve yürüyen ayağı olurum. Benden bir şey isteyince mutlaka veririm.

Allah-u Teâlâ kullarının ihtiyaçlarını, yine kulları vasıtasıyla görür, ilm-ü ledün bilmeyen, kul yaptı sanır.

İLİM AMELDEN ÖNCE GELİR

M.Ali Deniz (R.A.)

Fatır Suresi 28’de buyruluyor ki;

“Kulları içinde ancak alimler, Allah’tan (gereğince) korkarlar”.

İlim amelden önce gelir. Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) buyuruyor ki,

“İlim öğrenmek her Müslümana farzdır”

Peygamber Efendimiz **“Ya Rabbi, senden faydalı ilim (İlm-i nafi) istiyorum”** diye dua etmiştir.

M. Ali Deniz Efendimizin müşşidi Ali Dayı her müşşid-i kamil gibi ilim sahibini sever ona sevgi ve saygı gösterirmiş. Rahmetli hocamız M. Ali Deniz Efendinin, İnegöl de İshak Paşa Camii’ndeki vaazlarını dikkatle dinleyen Ali Dayı, içinden şöyle dua edermiş. “Ya Rabbi bu hoca efendi ilim sahibi, güzel de anlatıyor, bize öğrenci olmasını nasip eyle”. Çok geçmeden M. Ali Deniz Bey, Ali Dayı’nın elini öperek öğrencisi olur.

M. Ali Deniz Efendimiz 1990’lı yıllarda bir müddet Cuma namazlarını, evine yakın olan Şahadet Camii’nde kılmaya başlar. Caminin imamı ise Hüseyin Aras Hoca Efendidir. Hüseyin Hoca, gece gündüz gençlere Kur’an dersi veren, hak ve hakikat yolunda hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan, Bursalıların tanıyıp sevdikleri bir hoca efendidir. Cuma

hutbelerini çok iyi hazırlayan Hüseyin Hoca'nın hutbesini dinlemek isteyen cemaat camiye tamamen doldurur. M. Ali Deniz Efendi de cemaatin arasındadır.

Kitabımızı hazırlarken, Hüseyin Aras Hoca'ya;

-Hocam, rahmetli M. Ali Deniz hocamıza nasıl öğrenci oldunuz, biraz anlatır mısınız diye sordum.

-Cuma namazlarında hutbe okurken, gözüm hep M. Ali Deniz Hocama takılıyordu. Henüz tanışmıyoruz, ama gözlerini benden ayırmıyor ve beni çok dikkatli dinliyordu. Haftalarca böyle devam etti. Bir Cuma namazından sonra camiden çıkamadan; "Efendim Cumanız mübarek olsun" dedim ve ellerinden öptüm. "Senin de Cuman mübarek olsun. Her Cuma seni dinlemeye geliyorum. Güzel hutbeler hazırlayıp yürekten okuyorsun. Biraz da seni sordum. Kur'an eğitimi ve öğretimi için çok gayret gösterdiğini öğrendim, çok memnun oldum. Bu memleketin ve bizlerin, senin gibi hocalara çok ihtiyacı var" dedi.

-Mehmet Bey, hocamızla bu tanışmamız ve sözleri beni çok etkilemişti. Nihayet 1996 yılında emekli olunca, hoca babamızın evine gittim. "Hocam, ben emekli oldum ve elinizi öpmeye geldim" dedim. Hoca baba çok memnun oldu ve hemen Hacı Anneye ve misafirlere yan odaya geçmelerini söyledi... Baş başa kalmıştık, bana buyurdular ki "Hocam biraz Kur'an okur musun?" Eüzü Besmele çekerek, A'li İmran suresinin 8'inci, 9'uncu, 192, 193 ve 194'üncü ayetlerini okudum ve İbrahim suresine geçerek 40 ve 41'inci ayet-i kerimelerini okudum.

A'li İmran 8'de; "bizi doğru yola ilet, kalplerimizi eğriltme, bize rahmet et, bağışla". 192, 193 ve 194 de; "Ey Rabbimiz! Sen kimi cehenneme koyarsan, artık onu rüsva etmişsindir. Ey Rabbimiz... Biz Peygamberi ve Kur'an'ı işittik, hemen iman ettik. Bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört... Rabbimiz... Bize Peygamberlerin vasıtası ile vaat etiklerini de ikram eyle... Kıyamet gününde bizi rezil rüsva etme, şüphesiz sen vadinden dönmezsin." İbrahim suresi 40 ve 41'de; "Beni ve soyumdan gelenleri, namazı devamlı kılanlardan eyle. Ey Rabbimiz duamı kabul eyle. Ey Rabbimiz amellerin hesap olunacağı gün beni anamı babamı bağışla."

-Hocam çok memnun olmuştu, şöyle buyurdu; "Bilerek okumak başka oluyor. İlim amelden önce gelir denmiştir. Bütün ayetlerde, Allah'ın rahmeti, affı ve namaz üzerine kurarak bir uyum sağladın. Çok güzel, şimdi bize arkadaş olmaya ve bu yolun zikrini almaya hazır mısın?"

"Elhamdülillah, hazırım hocam".

"Öyleyse dizlerini dizlerime, parmak uçlarını parmak uçlarıma daya ve benimle birlikte zikret. Allah, Allah, Allah, Allah (cc).

ÖNCE OKUL SONRA, CAMİ YAPTIRALIM. OKULDAN CAMİYE GİDİLİRSE ÇOK GÜZEL OLUR

M. Ali Deniz (R.A)

1993 senesinde vakfımızı kurmuştuk. Konferanslar, sohbetler, öğrencilere burslarımız devam ediyordu. Bir gün rahmetli hocama;

-Hocam, bir cami yaptıralım dedim. Hocam biraz tefekkür ettikten sonra,

-Hayır önce okul yaptıralım, okuldan sonra camiye gidilirse çok güzel olur...

Çünkü ilim amelden önce gelir. İlim sahibi insanların, ibadetleri, namazları, oruçları, zekâtları vs. daha bilinçli ve şuurlu olur.

Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) “İlim öğrenmek her Müslüman’a farzdır”, buyurmuştur. Allah-u Teala bütün peygamberlerine ilim vermiştir, bütün peygamberler alimdir. Allah-u Teâlâ’yı marifet etmek, irfan sahibi olmak için amellerimizi ilmimizle güzelleştirmemiz lazımdır.

İlimsiz amel eksiktir, değeri azdır. Bu nedenle namaz kılmak için gerekli bilgileri iyice öğrenmemiz gerekiyor. Bizim

öğrencilerimiz gerektiğinde imamlık yapacak bilgilere sahip olmalıdır.

İlim sahibi olduğukça, ilmimiz arttıkça Kur'an-ı Kerim'in buyruklarını, sevgili Efendimizin (sav) hadisi şeriflerini öğrendikçe, hem sevgimiz hem de aşkımız artar. Allah korkumuz (Haşyetullah) en üst seviye çıkar. Bunlar ancak, okumakla eğitimle olur, okul sıralarında olur, okul sıralarında öğrenilir. Öğrendikten sonra sıra amel yapmaya gelince amellerimiz halisane olur, şuurlu olur. Bu nedenle önce okul yapalım diyoruz...

Gece gündüz devamlı çalışacağız, ilmimizi artıracğız... Rabbimiz "Hiç bilenlerle, bilmeyenler bir olur mu?" buyuruyor.

Bir Allah dostuna sormuşlar;

-Efendim, ömrünüzün son deminde size dua edin deseler, ne dua ederdiniz?

-Ya Rabbi, ilmimi artır diye dua ederdim.

Şükürler olsun hocamızın okul yapalım tavsiyeleri doğrultusunda çalışmalarımızı artırdık ve 1997 senesinde, Nilüfer ilçesinde üç katlı bölge okulunu yaptırarak Milli Eğitim Müdürlüğüne teslim ettik.

TENEZZÜL ET, TENEZZÜL ET, NE KADAR ÇOK TENEZZÜL EDERSEN O KADAR İYİ

M. Ali Deniz (R.A.)

İnsanın bir bilenin, bir Allah dostunun huzurunda her geçen gün olgunlaşması, öğrenmesi, eğitilmesi çok önemlidir. Rabbime sonsuz hamd-ü senalar olsun ki, M. Ali Deniz Efendimizin dizinin dibinde, eksiklerimizden, nefsimizden soyunmayı bize nasip etti. Bir mürşid-i kâmilin eğitimine girmek, her geçen gün, güzelleşerek güzel ahlak sahibi olmak, çok büyük bir lütf-u ilahidir. Gerçek manada bir mürşid-i kâmil bulmak çok zordur. Hz. Mevlana'nın buyurduğu gibi "Aramakla bulunmaz ama yine arayanlar bulur". Allah-u Teâlâ'nın nasip ettikleri bulur.

Rahmetli hocamız hiçbir akşamı, kendi evinde geçirmemiştir. Davet edildiği yere giderken, o bölgeye yakın oturan öğrencilerine de haber verilmesini isterdi. Bu fakirde, fırsat buldukça nerde olursa olsun sohbetleri kaçırmamaya çalışırdım.

Bir akşam, Burgaz da bir sohbe gittim, hocam sohbe başlamıştı, rahmetli hocamın ellerini öptüm, balkon dolu, oturacak bir yer arar gibi oldum, hiç boş yer yoktu. Hocam bana,

-Mehmet Bey, tenezzül et, tenezzül et. Ne kadar çok tenezzül edersen, o kadar iyidir, dedi.

Rahmetli hocamın bu ikazı üzerine olduğum yere oturdum. Hocam aynı ifadeyi daha evvelde bana söylemişti. Bu ifade güzel ahlakın temel prensiplerinden birisi olan mütevazi olmamızı emrediyordu.

Ebü'l Hasan en Nuriye göre;

“Tasavvuf: “ne bir takım merasimler, ne de bir bilgi yığındır, aksine tasavvuf sadece ahlaktır”

Güzel ahlaka ancak, nefsimizin sıkıntılarından kurtularak ulaşabiliriz. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de Şems Suresi 9/10 da, buyruluyor ki: **“Nefsini temiz tutan kurtuluşa ermiş, onu kirleten hüsrana uğramıştır”**

Güzel ahlak sahibi olmak için çok büyük gayret sarf etmemizin sebebi ve gücü, Allah sevgisi, Allah korkusu (Haşyetullah) ve ahiret hesabıdır.

Tenezzül et, denmesinin sebebi, kişinin tevazu sahibi olmaya gayret göstermesi içindir. Tevazu dinimizin emrettiği, en büyük, en güzel faziletlerden birisidir. Güzel ahlak sahibi, her şeyden önce **“TEVAZU VE VAKAR”** sahibi olmalıdır.

Tevazu: Kendinden aşağı olanlara küçük muamelesi yapmamak, onları hor ve hakir görmemek, onların arasında kendine büyüklük süsü vermemektir.

Vakar: Kişinin makamını, mertebesini ve haysiyetini gereği gibi korumasıdır.

Tevazu kişinin sevilmesine, vakar da toplumda hürmet görmesine sebep olur. Bu nedenle insanda tevazu ve vakar birlikte bulunmalıdır.

Tevazu ve vakarda ifrata kaçmak doğru değildir, hoş karşılanmaz. Tevazuda ifrat insanı küçük düşürürken, vakarda ifrat da kibre yol açabilir.

Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) buyuruyorlar ki:

“Tevazünün kadrini bilenlere tevazu ile bilmeyenlere siz de tekebbür (kibir, büyüklük) ile karşılık veriniz. Çünkü kibirli insanlara, kibir göstermek sadakadır. Mütevazı bir kuyunun dibinde olsa, Cenab-ı Hakk bir rüzgâr gönderip onu oradan kurtarır, mümin kardeşine tevazu göstereni Cenab-ı Hakk yükseltir, tekebbür göstereni alçaltır” (Tebarani – Evsafından)

Edep ve hayâ sahibi mütevazı insanların her işleri güzel olur. Onlar dünyada alçalıp mütevazı oldukça, Ukba’da yükselirler.

*Yardım et, ey Allah’ım lütf-u kereminle bize
Bir utanma hissi ver, sonsuz hazinenden bize*
M.Gülal

İLHAHİ VE ŞİİRLERDEN ÖRNEKLER

Nasip oldu 1990 Eylülünde, hocamızın mübarek ellerinden öperek öğrencisi oldum. O günlerde bir sabah muayenehaneme geldim baktım, masamın üzerinde bir not var.

*“Açıldı defteri Melâmet
Kaydolan gelsin beri
Nam kaydına düşen gelmesin
La kayd olan gelsin beri*

*Tebrik ederiz, hayırlara vesile olur inşallah.”
Zeki Taşkiner*

Sonra rahmetli Zeki Bey’i tanıdık, yolun İstanbul efendisi, zakiran başı ve ilahicisiydi. Hocamız sohbette yorulduğu zaman, Zeki Bey sıra sende der ve ilahiler başlardı.

Zeki Bey’in bir Hakk dostuna yakışır bir şekilde öbür dünyaya göçtüğü günlerde, hocam M. Ali Deniz efendimiz, terzi Orhan abinin dükkânında oturmaktadır. Üzgün bir ifade ile;

-Orhan Bey, Zeki Bey Allah cc rahmet etsin, bir İstanbul efendisiydi... Biz şimdi onun gibi bir İstanbul efendisi bulabilir miyiz?

Orhan Bey;

-Bulamayız hocam.

Zeki Bey, Terzi Şerafettin Bey'le birlikte, hocamızın sevdiği ilahileri çok güzel okurlardı... Bu ilahi ve kasidelerden bazılarını, hocamızı daha iyi tefekkür edebilmek için kitabımıza alıyorum

ALLAH AŞKI BAMBAŞKADIR

*Allah aşkı bambaşkadır
Deryasına düşen bilir
Toprağında taşındadır
Ateşine düşen bilir*

*Boş dünya yı terk ederek
Gece gündüz zikrederek
Ne gelirse şükrederek
Ona boyun büken bilir.*

KIRKLAR YAYLASI

*Vardım kırklar yaylasına
Gel beru ey cân dediler
Yüz sürdüm ayaklarına
Gir işte meydan dediler*

*Kırklar bir yerde durdular
Otur deyu yer verdiler
ÖÖnüne sofra serdiler
Her lokmayı sun dediler*

*Gördüğün gözün ile
Beyan etme sözün ile
Ondan sonra bizim ile
Olasın mihman dediler*

*Düşme dünya mihnetine
Talip ol Hakk hizmetine*

*Abu Kevser şerbetine
Parmağını ban dediler*

...

GÜL YÜZÜNÜ

*Gül yüzünü rüyamızda
Görelim ya Resûlullah
Gül bahcene dünyamızda
Girelim ya Resûlallah*

*Aşkınla yaşarır gözler
Firakınla yanar özler
Mübarek Ravzana yüzler
Sürelim ya Resûlallah*

ŞOL CENNETİN IRMAKLARI

*Şol Cennetin ırmakları
Akar Allah deyu deyu
Çıkmış İslam bülbülleri
Öter Allah deyu deyu*

*Salınır Tûba dalları
Kur'an okur hem dilleri
Cennet bağının gülleri
Kokar Allah deyu deyu*

Rahmetli hocamızın çok sevdiği bir ilahi ve birde kaside vardı. Bunlar “Yemen illerinde Veysel Karani” ilahisi ve “Gönül Hun Oldu Şevkinden” kasidesidir”

Yemen illerin de Veysel Karani ilahisini, bizim rahmetli Âşık Osman amcanın yanık sesinden dinleyen hocamızın. mübarek gözleri dolardı.

*Rum da Acem de aşık olduğum
Yemen illerinde Veysel Karâni
Hakk,Peygamber sevdi dostum dedi
Yemen illerinde Veysel Karâni*

*Anasından doğup dünya ya geldi
Melekler altına kanadın gerdi
Resûlün hırkasın,tâcın giydi
Yemen illerinde Veysel Karâni*

İlahi aşk ateşi, Hakk dan başka her şeyi yakar yok eder. Mana aleminde Hz. Mevlana ile tanışan, onun rehberliği ile İslam’a gönül veren, Ermeni ırkıdan bir avukat olan ABDÜL KADİR KEÇEOĞLU (YAMAN DEDE – öl.1962) bu aşkının ateşini göz yaşlarıyla mısralara dökmüştür.

*Gönül hun oldu şevkinden, boyandım Ya Resulullah
Nasıl bilmem bu hicrana dayandım Ya Resulullah
Yanan kalbe devasın sen, bulunmaz bir şifasın sen
Muazzam bir sehasın sen, dilerse rehnümasın sen
Erir canlar o gülbuy-ı revânbağşın hevâsından
Güneş titrer, yanar didarımın bak ihtirasından
Boyun büktüm, perişanım bu derdin sende tedbiri
Lebim kavruldu ateşten, döner payinde tezkiri
Susuz kalsam yanan çöllerde can versem elem duymam
Yanar dağlar yanar bağrımda, ummanlar da nem duymam
Alevler yağsa göklerden ve ben masseyle sem duymam
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Resulullah....
Bu meşhur kasideyi, genellikle Hafız Muhittin Efendi, yanık sesiyle çok güzel okurdu.*

M. Ali Deniz hocamıza, çok yakın olan ağabeylerimizden biriside, Ertuğrul Seyhan abimizdir. İyi ve yetenekli bir şair olan, Ertuğrul Bey, hocamız içinde şiirler yazmıştır.

*Resul'e varis
İhvana mûnis
Herkes enis
Şeyh Mehmet Ali*

*Gündüzün saim
Geceler kaim
Zikirde daim
Şeyh Mehmet Ali*

*İlimde lider
Ahlakda rehber
Hak yolda rehber
Şeyh Mehmet Ali*

*Gönülde yeri
Her zaman diri
Melâmi piri
Şeyh Mehmet Ali*

*Bülbüldür dili
Açıktır eli
Şüphesiz veli
Şeyh Mehmet Ali*

*Tatlıdır sözü
Doğrudur özü
Çoşturur bizi
Şeyh Mehmet Ali*

Bu Seyhan kâil

*İlmiyle âmil
İnsan-ı kâmil
Şeyh Mehmet Ali
(1.5.1991)*

MEHMET ALİ FERMANI

*Dağı taşı talan dünya
Sonu başı yaman dünya
Bir top beze saran dünya
Benim senden muradım yok*

*Yürü be hey yalan dünya
Dünü güne salan dünya
Muhammedi alan dünya
Benim senden muradım yok*

*Altı üstü dolan dünya
Zenginliği yalan dünya
Sermayesi toprak dünya
Benim senden muradım yok*

*Şükür buldum esrarını
Mehmet Ali fermanını
Allah deyû dermanını
Benim senden muradım yok.*

Mehmet Gülal - 1992

ALLAH’IN BÜTÜN SIRLARI İNSANDADIR

M. Ali Deniz (R.A.)

On sekiz bin alemleri “Kün” emri ile yaratan, Allah-u Teâlâ, insan oğlunu yaratmaya sıra gelince, ona çok büyük bir, özen göstermiştir.

-Neden göstermiştir?

Çünkü tevhit bayrağını insanoğlu dalgalandıracaktır.

Allah-u Zülcelal’in bütün sırları insanoğlundadır. Bu nedenle, insanoğlu hidayetimizin vesile kaynağıdır. İnsan varlık âlemiyle, yokluk âleminin birleştiği ortak noktadır. Bu nedenle insan, tanınmaya, bilinmeye ve tefekkür edilmeye layık bir varlıktır. Bazı insanların illa bilinmesi, tanınması senin için gerekli ise, rüya âleminde sana gösterirler.

Biz insanoğlunu gereği gibi tanıyamadık. Birini gördün mü, bakıp geçme, önce bir selam ver, tanış, konuş bir çay iç. Büyük âlim, Gazali Hazretleri; “insanlarla tanış olmanın, sevmenin temelinde iman güzelliği yatar buyurmaktadır”.

Bu hususu Yunus Emre Hazretleri çok güzel anlatmıştır:

*Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim, sevilelim
Dünya kimseye kalmaz*

Allah-u Teâlâ cc, ben insana kendi ruhumdan üfledim “Ve nefaftü fihi min ruhi (Sad.72)”, başka bir ayeti kerimede de, “ben insana şah damarından, daha yakınım buyruluyor.” İnsanoğlu için çok şeyler ileri, geri söyleniyor, bu gerçekler iyi bilinse söylenmez.

*Bakıp geçme bu mirat'ı Huda'dır
Tecelligah-ı esrarı Huda'dır
İki deryayı imkan ve vücudun
Telagigahı hayret nûmadır bu*

*Görür elbet anda nur-u vahdeti
Kim Ahad'la Ahmet'e aşınaysa*

Şair demek istiyorki, bu insanı iyi tanı, insan Hakk'ın aynası ve sırlarının hazinesidir. Varlık âlemi ile yokluk âleminin birleştiği bir nurdur. Ahad nedir? Ahmet kimdir? Bunları bilen, ebetteki insandaki Nûr-u Muhammediyeyi görür...

Ben demek, ben yaptım demek yanlıştır. Ben demek, sende tecelli eden Allah cc nurunun hakkıdır. İnsan oğlu Allah-u Teâlâ'yı tanıtmak için zahir oldu, ayna oldu.

(Umre sohbetlerinden)

MEHMET ALİ DENİZ HOCA EFENDİNİN BİYOGRAFİSİ

1922 tarihinde bugün Bulgaristan toprakları içinde bulunan, Mestanlı kazasının, “SIRT” köyünde dünyaya gelmiştir. Mütevazı bir çiftçi ailesinin en büyük oğludur. Babası merhum Ali Efendi, annesi Habibe Hanımefendi’dir. Ailenin kökleri Konya Karamana dayanmaktadır.

M. Ali Deniz Bey’in çocukluğu da, her köylü ailesinde olduğu gibi, köy hayatı şartlarında geçer. Dört yıllık ilkokulu köyünde bitirir. Fevkalade zeki ve çalışkan oluşu nedeniyle, Rüştüye’ye (ortaokul) gönderilir. Rüştüye Kırcaali kasabasında başlar. Mestanlı kasabasında bitirir. Yaz tatillerinde de okul harçlığını çıkarmak için, yöredeki bütün çiftliklerinde çalışır.

Ailesinin maddi yetersizliği nedeniyle, bir üst okula gidememe tehlikesi olmuş, kendisinin ve hocası, okul müdürü merhum, Osman Utki Efendinin gayretleri ile 1936-1937 öğretim yılında, Bulgaristan’ın Şumlu kasabasında beş yıllık “MEDRESETÜN NÜVVAB” okuluna kaydettirilmiştir.

Medresetün Nüvvab okulu, o yıllarda Müslüman Türklerin, öğretmen, vaiz ve müftü ihtiyacını karşılamış, pek çok Müslüman aydın genç yetiştirmiştir.

1942’de okulu birincilikle bitirdi. Aynı yıl Kırcaali rüştiyesine öğretmen olarak atandı. Evliliği de aynı yıllara rastlar. Kabaklılar eşrafından, merhum Mümin Ağa’nın kızı, Fatma Hanımla evlendi.

İlk tayin edildiği Kırcaali rüştiyesinde aralıksız, dokuz yıl öğretmenlik yaptı.

1951 yılında anavatanına göç ederek, 1 Ocak 1951 sabahı Edirne’de mübarek vatan topraklarına ayakbastı ve T.C. vatandaşı oldu. Aynı yıl, İnegöl’ün Kulac köyü ilkokuluna, daha sonra Hoca köy ilkokuluna, üç yıl sonra da İnegöl’ün merkez Cumhuriyet İlkokulu’na tayin edildi.

Atandığı okullarda bakanlığın takdirlerini de kazanarak 25 yıl öğretmenlik yaptı ve 12.4.1977 tarihinde kendi isteği ile emekli oldu.

Emekli olunca ilim ve irfan yolunda çok okumaya, çalışmaya başladı. Maaşının her ay büyük bir kısmıyla kitaplar satın aldı. Aradığı kitaplar için İstanbul’a gittiği çok olmuştur. Kitapları bulunduğu mekânları dolduruyordu. Gayesi bir kütüphane açmaktı. Bursa Nalbantoğlu mahallesinde kendi maddi imkânları ile ilk kütüphanesini açmanın mutluluğunu yaşadı ve kısa bir müddet sonra bu kütüphaneyi Milli Eğitim Bakanlığı’na bağışladı.

Daha sonra 1993 yılında sevenleri tarafından, Mehmet Ali Deniz Vakfı kuruldu. Eğitime önem veren vakıf, her sene yüzlerce öğrenciye burs vermiş ve Bursa’mızın Nilüfer ilçesine “Kara Mehmet İlköğretim Okulu”nu yaparak, Milli Eğitim Bakanlığı’na teslim etmiştir. Daha sonraki yıllarda da Eskişehir’de, “Kardeşler İlköğretim Okulu”nu yaptırarak, Mili Eğitim Bakanlığı’na teslim edilmiştir...Rahmetullahi Aleyh